

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 17(6) ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ / Ή ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΝΟΜΟΥ Ν.102(Ι)/2005

ΣΜΠΕ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΑΚΑΜΑ

1. Εισαγωγή

Το Τμήμα Δασών υπόβαλε στην Περιβαλλοντική Αρχή τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για την Αειφόρο Ανάπτυξη του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα στις 23/10/2020. Με βάση το άρθρο 13 του περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Σχέδια και / ή Προγράμματα Νόμου [Ν.102(Ι)/2005], το Τμήμα Δασών γνωστοποίησε την υποβολή της ΣΜΠΕ στην Περιβαλλοντική Αρχή με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 6/11/2020 και σε άλλες δύο ημερήσιες κυκλοφορίας εφημερίδες στις 29/10/2020.

Διάφορα τμήματα, φορείς και κοινό υπέβαλαν παραστάσεις σχετικά με τη ΣΜΠΕ του Σχεδίου, εντός της προθεσμίας των 35 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της γνωστοποίησης. Συγκεκριμένα υποβλήθηκαν παραστάσεις από το Κοινοτικό Συμβούλιο Νέου Χωριού, Terra Cypria, Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου, Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου και Φίλοι του Ακάμα.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εξέτασε σε συνεδρία της στις 24/6/2021 τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου [Ν.102(Ι)/2005]. Στα πλαίσια αξιολόγησης της ΣΜΠΕ υποβλήθηκαν απόψεις από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου και Φίλοι του Ακάμα.

2. Χαρακτηριστικά του σχεδίου όπως έχουν αναλυθεί στο Σχέδιο και στη ΣΜΠΕ

Η περιοχή του Ακάμα κηρύχθηκε σε Εθνικό Δασικό Πάρκο με την απόφαση 80.041 του Υπουργικού Συμβουλίου στις 11 Ιανουαρίου 2016. Για τη διαχείριση του Πάρκου εκπονήθηκε Σχέδιο Αειφόρου Ανάπτυξης του Εθνικού Δασικού Πάρκου, από την κοινοπραξία I.A.CO Environmental and Water Consultants Ltd & Frederick University μέσα από διαγωνισμό για παροχή υπηρεσιών και δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο 2018.

Το Σχέδιο έτυχε εκτενούς διαβούλευσης με διάφορους εμπλεκόμενους φορείς τόσο πριν όσο και μετά τη δημοσίευση του και υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο μαζί με όσες προτάσεις συζητήθηκαν ξανά και αναθεωρήθηκαν μετά τη δημοσίευση του. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τους στόχους του Σχεδίου με την απόφαση Αρ. 86.130 με ημερομηνία 01 Νοεμβρίου 2018 και ζήτησε την παρουσίαση του αναθεωρημένου Σχεδίου μέχρι το τέλος του 2019.

Για τον σκοπό αυτό δημιουργήθηκε η Ομάδα Υλοποίησης η οποία είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και τον συντονισμό των προπαρασκευαστικών δράσεων του Σχεδίου, την εισήγηση των θεμάτων για συζήτηση, εξέταση αιτημάτων και διενέργεια διαβουλεύσεων και συναντήσεων με αρμόδιους φορείς και εμπλεκόμενους αλλά και άλλες δράσεις με σκοπό την έγκαιρη εφαρμογή του Σχεδίου.

Επίσης δημιουργήθηκε Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης με όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα αλλά και Διευρυμένη Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς περιλαμβανομένων τοπικών κοινοτήτων και δήμων, μη-κυβερνητικές οργανώσεις και τοπικούς αλλά και Παγκύπριους συλλόγους και οργανισμούς που επηρεάζονται.

Για τους σκοπούς υλοποίησης του Σχεδίου έχουν εκπονηθεί τα ακόλουθα, τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί για την επικαιροποίηση του Σχεδίου και την εκπόνηση της Μελέτης Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον και της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.:

- (α) Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός για τις υποδομές των κόμβων
- (β) Μελέτη για το Οδικό Δίκτυο
- (γ) Μελέτη Υφιστάμενης Επισκεψιμότητας

Το Σχέδιο για την Αειφόρο Ανάπτυξη του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα εκπονήθηκε από την κοινοπραξία I.A.CO Environmental and Water Consultants Ltd & Frederick University μετά από τη διαδικασία υποβολής προσφορών και δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο 2018. Ο κύριος σκοπός του Σχεδίου είναι η προστασία της βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος μέσω της διαχείρισης και της ρύθμισης της επισκεψιμότητας του Πάρκου, αλλά και της εφαρμογής άλλων μέτρων όπως η εποπτεία του, οι κανόνες λειτουργίας, η υλοποίηση και παρακολούθηση μέτρων διατήρησης, η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού.

Οι **Στρατηγικοί Στόχοι** του Σχεδίου είναι:

- (α) Συμβολή στην επίτευξη των στόχων των Σχεδίων Διαχείρισης των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 (ΖΕΠ και ΤΚΣ) παρέχοντας τα μέσα για τη μείωση των πιέσεων στις φυσικές αξίες του ΕΔΠ και τα μέσα για την επίτευξη της ευνοϊκής κατάστασης διατήρησης των ειδών και οικοτόπων.
- (β) Διατήρηση και ενίσχυση των φυσικών αξιών του τοπίου.
- (γ) Βελτίωση της εμπειρίας των επισκεπτών και προώθηση της περιβαλλοντικής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.
- (γ) Δημιουργία άμεσων και έμμεσων απτών οικονομικών οφελών για τις τοπικές κοινότητες.

Οι **κύριες πρόνοιες** του Σχεδίου για το Εθνικό Δασικό Πάρκο (ΕΔΠ) Ακάμα αφορούν:

Δημιουργία 14 Κόμβων Διευκολύνσεων των Επισκεπτών:

Οι κόμβοι θα χωροθετούνται στους χώρους Ποταμός Άσπρος, Μούντικο, Λίπατη, Άβακας, Τοξεύτρα (Σκαλί Τοξεύτρας), Λάρα, Νότιος Κόλπος και Βόρειος Κόλπος Λάρας, Γερόνησος, Τζιόνι, Τζιφί (από Δρούσια προς Σμιγιές), Σμιγιές, Λουτρά της Αφροδίτης, Φοντάνα Αμορόζα/ Blue Lagoon. Η επιλογή της θέσης των γηπέδων για τον κάθε κόμβο έγινε λαμβάνοντας υπόψη τα πιο κάτω κριτήρια:

(α) Απουσία βλάστησης και οποιοδήποτε σημαντικού ή προστατευόμενου είδους χλωρίδας ή πανίδας καθώς και τύπου οικοτόπου.

(β) Η τοπογραφία του γηπέδου – προτιμήθηκαν θέσεις που ήταν επίπεδες και στις οποίες οι εργασίες θα διεξάγονται με ευκολία και χωρίς μεγάλη διατάραξη του εδάφους.

(γ) Οι συγκεντρώσεις των επισκεπτών – επιλέγηκαν χώροι τους οποίους προτιμούν οι επισκέπτες ή θα τους εξυπηρετούν καλύτερα.

(δ) Θέσεις κοντά / δίπλα από υφιστάμενους δρόμους.

(ε) Λήφθηκε υπόψη η ιδιοκτησία και προτιμήθηκαν εκτάσεις που είναι δασική ή κρατική γη. Μόνο στον Άβακα η γη δεν ανήκει στο κράτος (είναι εκκλησιαστική), ενώ για τον Κόμβο «Πάνω Αρόδες Β» η γη είναι χαλίτικη.

Οι κόμβοι περιλαμβάνουν ποικίλες εγκαταστάσεις όπως πύλες εισόδων, χώροι στάθμευσης, τουαλέτες, υπηρεσίες υποστήριξης οχήματος μεταφοράς επισκεπτών εντός του πάρκου και στάσεις λεωφορείων ευρύτερης περιοχής, κέντρα/ σημεία ενημέρωσης, σημεία ενοικίασης ποδηλάτων, αναψυκτήρια/ χώροι με σκίαση, καταστήματα με αναμνηστικά προϊόντα, σημεία θέας κ.λπ., όπως υποδεικνύονται στον ΠΙΝΑΚΑ 1 που ακολουθεί:

A/A	ΚΟΜΒΟΣ	ΕΙΣΟΔΟΣ	ΧΣΤ	WC	ΠΛΗΡ ¹	ΠΟΔΗΛ ²	ΑΝΑΨ	ΣΟΥΒΕΝ	ΘΕΑ	SHUTTL E	BUS	ΠΑΡΑΛ
1	ΑΣΠΡΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ			WC								
2	ΚΑΘΗΚΑΣ											
3	ΠΑΝΩ ΑΡΟΔΕΣ											
4	ΤΟΞΕΥΤΡΑ 2 (Σκαλί Τοξεύτρας)											
5	ΑΒΑΚΑΣ			WC								
6	ΙΝΝΙΑ			WC								
7	Ν. ΚΟΛΠΟΣ ΛΑΡΑΣ			WC								
8	Β. ΚΟΛΠΟΣ ΛΑΡΑΣ			WC								
9	ΓΕΡΟΝΗΣΟΣ											
10	ΤΖΙΟΝΙ			WC								
11	ΔΡΟΥΣΕΙΑ											
12	ΣΜΙΓΙΕΣ			WC								
13	ΛΟΥΤΡΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ			WC								
14	ΦΟΝΤΑΝΑ ΑΜΟΡΟΖΑ			WC								

Ποδηλατοστάτης / σημείο ενοικίασης ποδηλάτων Αναψυκτήριο

Πώληση τοπικών προϊόντων

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Εγκαταστάσεις στους 14 κόμβους

Για τους Κόμβους έγινε εκτίμηση της επισκεψιμότητας τους (ΠΙΝΑΚΑΣ 2) η οποία βασίζεται στα σημερινά δεδομένα προτίμησης των επισκεπτών καθώς και στις προβλέψεις.

Α/Α	ΚΟΜΒΟΣ	ΑΡ. ΟΧΗΜΑΤΩΝ		ΑΡ. ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	
		ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ
1	Άσπρος	74(+50)*	65.000	300	200.000
2	Μούντικο	10	2.500	30	8.000
3	Λίπατη	10	2.500	30	8.000
4	Άβακας	50	15.000	150	50.000
5	Σκαλί	20	7.000	60	20.000
6	Λάρα	110(+100)*	50.000	500	150.000
7	Βόρειος Κόλπος Λάρας	1	400	300	100.000
8	Νότιος Κόλπος Λάρας	2	700	200	100.000
9	Τζιφί	10	7.000	30	20.000
10	Ακρωτήριο Γερόνησος	15	1.500	50	5.000
11	Τζιόνι	30	17.000	100	50.000
12	Σμιγιές	65	10.000	200	30.000
13	Λουτρά Αφροδίτης	70(+100)*	25.000	500	80.000
14	Φοντάνα	2	700	300	60.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Εκτίμηση επισκεψιμότητας στο ΕΔΠ Ακάμα ανά κόμβο διευκόλυνσης

Οι διευκολύνσεις/υπηρεσίες που θα έχουν οι σχεδιαζόμενες υποδομές:

i. Περιοχές Κόμβων Υποδομών Διαχείρισης: Ανάλογα με τη θέση, περιλαμβάνουν: κίосκι ελέγχου εισόδου, μικρό αναψυκτήριο κατάλληλα επενδυμένου/προσαρμοσμένου στον χώρο συνοδευόμενο με χώρο σκίασης, ειδικά διαμορφωμένος χώρος στάθμευσης οχημάτων, μικρός χώρος πώλησης αναμνηστικών και επιλεγμένων τοπικών προϊόντων, τουαλέτες, χώρος ενοικίασης ποδηλάτων τύπου mountain bike, χώρος επιβίβασης/αποβίβασης αστικού λεωφορείου και οχήματος 4x4 μεταφοράς επισκεπτών του Πάρκου, χώρος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης, κέντρο/ σημεία πληροφοριών, σημείο θέασης, στεγασμένος χώρος αναμονής λεωφορείων ή οχημάτων πάρκου με παγκάκια, χώρος ανάδειξης ή/και εκκόλαψης θαλάσσιων χελωνών, μονοπάτι προς παραλία, εκδρομικός χώρος, σημείο/α αγκυροβόλησης σκαφών. Η προκαταρκτική περιγραφή και η προμελέτη βελτίωσης των κόμβων παρατίθενται στο Παράρτημα Ι.

ii. Σημεία ελαφριών διευκολύνσεων Επισκεπτών: Ανάλογα με τη θέση τους, τα σημεία μπορούν να περιλαμβάνουν: μικρούς παρόδιους χώρους στάθμευσης μέχρι 5 θέσεων, σημείο πληροφόρησης, μονοπάτι συγκεκριμένης χρήσης (προς παραλία, σημείο ενδιαφέροντος, κτλ.), σκιασμένο παγκάκι, κτλ

Στους κόμβους θα υπάρχουν δεκαπέντε (15) Σημειακοί Χώροι Ελαφριών Διευκολύνσεων Επισκεπτών όπου θα περιέχουν μία σειρά ελαφριάς μορφής εγκαταστάσεων (π.χ. περιορισμένο χώρο στάθμευσης μέχρι 5 οχήματα, σημεία πληροφόρησης, μονοπάτια προς ακτές, παγκάκια με σκιά, σημεία θέας, κ.λπ.) και που προτείνονται ώστε να ρυθμίζεται η επισκεψιμότητα και οι δραστηριότητες μέσα στο ΕΔΠ και την ίδια ώρα να βελτιώνουν την ποιότητα της εμπειρίας των επισκεπτών του ΕΔΠ.

Καθορισμός επτά (7) κύριων εισόδων

Επτά (7) από τους δεκατέσσερις (14) κόμβους που δημιουργούνται θα λειτουργούν ως εισοδοί του ΕΔΠ Ακάμα από τις γειτονικές κοινότητες. Οι θέσεις των εισόδων και η κοινότητα με την οποία συνδέονται είναι οι εξής: 1. Άσπρος ποταμός (Πέγεια), 2. Μούντικο (Κάθηκας), 3. Λίπατη (Αρόδες), 4. Λάρα (Ίνεια) 5. Τζιφί (Δρούσεια), 6. Σμιγιές (Νέον Χωριό) και 7. Λουτρά Αφροδίτης (Νέον Χωριό). Σύμφωνα με παρατηρήσεις, αυτές είναι οι προσβάσεις εισοδοί στο ΕΔΠ Ακάμα που απορροφούν περισσότερο από το 95% της επισκεψιμότητας. Θα διαθέτουν εγκαταστάσεις και θα ενθαρρύνεται η ενοικίαση ποδηλάτων.

Βελτίωση κύριου οδικού δικτύου

Για την επίτευξη των στόχων διατήρησης, διαχείρισης επισκεπτών και της διασύνδεσης με τις τοπικές κοινότητες, το ΣΑΑ ΕΔΠ Ακάμα στοχεύει στην οργάνωση και επίλυση προβλημάτων συνδεσιμότητας, προσβασιμότητας και λειτουργίας του υφιστάμενου δασικού οδικού δικτύου εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα. Επιπλέον, εισηγείται τη βελτίωση των δρόμων εκτός του ΕΔΠ που ενώνει το Πάρκο με τις Κοινότητες. Συγκεκριμένα, το οδικό δίκτυο θα βελτιωθεί με φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους και μπορεί να διακριθεί στις πιο κάτω κατηγορίες ανάλογα με την προσβασιμότητα των δρόμων:

- i. Δρόμοι πρόσβασης προς το Πάρκο και ελεύθερης διακίνησης των επισκεπτών.
- ii. Δρόμοι στους οποίους το κοινό θα διακινείται με οχήματα του Πάρκου (μικρό ποσοστό). Αφορά τα τμήματα του οδικού δικτύου συνολικού μήκους 10Κm, όπως Κυκλικός Λάρας και Λουτρά Αφροδίτης – Φοντάνα Αμορόζα.
- iii. Δρόμοι στους οποίους θα διακινούνται μόνο οχήματα του Πάρκου (πολύ μικρό ποσοστό)

Σε όλες τις πιο πάνω κατηγορίες δρόμων οι επισκέπτες θα μπορούν να διακινούνται είτε πεζοί είτε με ποδήλατα. Η κίνηση των αυτοκινήτων δεν θα επιτρέπεται σε ορισμένους δρόμους που θα βελτιωθούν και συγκεκριμένα στους δρόμους της Λάρας και στο δρόμο Λουτρών – Φοντάνας. Επίσης, απαγορεύεται η είσοδος και η διακίνηση βαριών οχημάτων και μηχανημάτων, καθώς και απαγορεύεται η διακίνηση οχημάτων επί της παραλίας. Στο Πάρκο θα παρέχεται υπηρεσία λεωφορείου του Πάρκου (Park Shuttle) στη διαδρομή από Λουτρά προς Φοντάνα και σε κυκλική διαδρομή στη Λάρα που θα συνδέει τους Κόμβους Λάρα – Βόρειος Κόλπος – Νότιος Κόλπος, όπου δεν θα επιτρέπεται η πρόσβαση αυτοκινήτων. Τα λεωφορεία θα παρέχονται από ιδιώτες, ενώ θα παρέχεται η αξιοποίηση αστικών λεωφορείων. Το Πάρκο θα ενθαρρύνει τη χρήση ποδηλάτου και θα παρέχεται ένα Δίκτυο Μονοπατιών Μελέτης Φύσης. Εντός του Πάρκου εκτιμάται ότι η συνολική δυναμικότητα των χώρων στάθμευσης, θα ανέρχεται ή θα ξεπερνά τα 1.000 αυτοκίνητα, ενώ η στάθμευση θα επιτρέπεται μόνο στους χώρους που θα καθοριστούν και θα σηματοδοτηθούν κατάλληλα.

Οι δρόμοι εντός του ΕΔΠ Ακάμα θα βελτιωθούν, θα επιτρέπεται η πρόσβαση σε Ιδιωτικά Οχήματα και θα είναι συνολικού μήκους 58,7km. Αφορούν Άσπρος Ποταμός – Λάρα, Λάρα – Τζιόνι, Κυκλικός Λάρας, Μούντικο – Άσπρος, Λίπατη – Άβακας, Τζιφίν – Σμιγιές, Άγιος Μηνάς – Σμιγιές, Κουδουνάς – Κουτσαγκάς – Σμιγιές, Τζιόνι – Ποσιέπασμα – Σμιγιές, Λουτρά – Φοντάνα.

Οι δρόμοι εκτός του ΕΔΠ Ακάμα από τις Κοινότητες θα βελτιωθούν και θα έχουν συνολικό μήκος 27,45km. Αφορούν Κάθηκας – Μούντικο, Π. Αρόδες – Λίπατη, Ίνεια – Λάρα, Δρούσια – Τζιφί, Νέον Χωρίο – Άγιος Μηνάς.

Η βελτίωση του οδικού δικτύου θα συνδράμει επίσης στην επίλυση προβλημάτων προσπέλασης πυροσβεστικών και άλλων οχημάτων σε τμήματα του οδικού δικτύου για σκοπούς πυροπροστασίας ή έκτακτου συμβάντος και στη διαφυγή των επισκεπτών σε περίπτωση επεισοδίου. Με βάση το σχεδιασμό, μέρος του υφιστάμενου οδικού δικτύου θα τύχει παρέμβασης με τεχνικά έργα, θα μελετηθεί η κατάργηση και αποκατάσταση της βλάβησης μέρους των υφιστάμενων δρόμων, ενώ άλλοι θα είναι κλειστοί για το κοινό και σε αυτούς θα εισέρχονται μόνο υπηρεσιακά οχήματα για σκοπούς πυροπροστασίας και διαχείρισης.

Ο σημερινός κυκλοφοριακός φόρτος καθώς και η πρόβλεψη του κυκλοφοριακού φόρτου κατά τη λειτουργία του Πάρκου δίνεται στον ΠΙΝΑΚΑ 2 που ακολουθεί.

Α/Α	ΔΡΟΜΟΣ	ΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΦΟΡΤΟΣ		ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ		ΣΧΟΛΙΑ
		ΕΤΗΣΙΟΣ	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ	
1	1Α: Άσπρος - Λάρα	86.000	940	110.000	1.200	
2	1Β: Λάρα - Τζιόνι	9.000	100	27.000	300	Λόγω σημαντικής βελτίωσης
3	2: Κυκλικός Λάρας	25.000	300	10.000	70	Park Shuttle μόνο
4	3Β: Μούντικο - Άσπρος	4.000	50	8.000	100	
5	4Β: Λίπατη - Άβακας	2.500	30	8.000	100	
6	5: Ίνεια - Λάρα	10.000	100	15.000	150	
7	6Β: Τζιφί - Σμιγιές	16.000	150	20.000	200	
8	7Β: Αγ. Μηνάς- Σμιγιές	20.000	180	20.000	200	
9	8: Κουδουνάς - Σμιγιές	20.000	200	27.000	300	
10	9: Τζιόνι - Σμιγιές	10.000	100	20.000	200	
11	10: Λουτρά - Φοντάνα	40.000	430	10.000	70	Park Shuttle μόνο

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Υπολογισμός ετήσιου και ημερήσιου φόρτου οχημάτων του οδικού δικτύου εντός του ΕΔΠ Ακάμα πριν και μετά την λειτουργία του πάρκου

Οριστικοποίηση τέλους εισόδου

Θα καθοριστεί μετά από περαιτέρω διαβούλευση με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς κατά τη φάση σχεδιασμού και της υλοποίησης των έργων, πριν από την έναρξη λειτουργίας του Πάρκου. Τα τέλη εισόδου, που θα μπορούν να καλούνται «Τέλη Διατήρησης» προτείνεται να ισχύουν για όλους τους επισκέπτες αναψυχής του Πάρκου, τόσο από ξηράς όσο και εκ θαλάσσης. Οι κάτοικοι των Κοινοτήτων, ιδιοκτήτες γης και επαγγελματίες δεν θα καταβάλλουν τέλος για την είσοδό τους. Δεν θα ισχύει κατά τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου.

Μέτρα διατήρησης της φύσης

Η εφαρμογή μέρους των μέτρων διατήρησης της φύσης υλοποιείται με χρηματοδότηση από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία.

Κανόνες Λειτουργίας του ΕΔΠ Ακάμα

Η θέσπιση Κανόνων Λειτουργίας του ΕΔΠ Ακάμα θα καλύπτουν όλες τις πτυχές προστασίας και λειτουργίας του Πάρκου, η εφαρμογή των οποίων θα είναι καθήκον κατάλληλα εκπαιδευμένων και εξουσιοδοτημένων Παρκοφυλάκων και Δασικών Υπαλλήλων.

Κυνήγι

Μη περιορισμός στην άσκηση κυνηγίου στην περιοχή, εκτός εάν αυτό κριθεί σκόπιμο στο μέλλον από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.

Καθορισμός Συστήματος Διαχείρισης και Συμβουλευτικής Επιτροπής Διαχείρισης

Σημειώνεται ότι, η υλοποίηση των πιο πάνω προνοιών είναι άμεσα συνδεδεμένη και αναγκαία για τη διαχείριση της περιοχής Natura 2000 και λαμβάνει καθοριστικά υπόψη τους στόχους διατήρησης της. Επίσης, οι βασικές πρόνοιες της πρότασης αποτελούν υλοποίηση προτεινόμενων μέτρων των Διαχειριστικών Σχεδίων των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 "Χερσόνησος Ακάμα". Το ΕΔΠ Ακάμα εκπονήθηκε και θα υλοποιηθεί εντός των πλαισίων της Νομοθεσίας, δηλαδή τους περί Δασών, Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής και Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμους Ν.25(Ι)/2012, Ν.153(Ι)/2003, Ν. 152(Ι)/2003 αντίστοιχα καθώς και τις σχετικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες.

Οι **εναλλακτικές επιλογές** που εξετάστηκαν είναι οι εξής:

(α) Σενάριο μηδενικής λύσης: Κατ' αυτήν τη λύση δεν θα υλοποιηθεί κανένα έργο και θα συνεχίσει η υφιστάμενη κατάσταση. Επομένως, όλα τα προβλήματα που σχετίζονται με την απουσία υποδομών φιλοξενίας, καθοδήγησης και διαχείρισης επισκεπτών, των ατυχημάτων στο οδικό δίκτυο, της απουσίας διασύνδεσης της προστατευόμενης περιοχής με τις τοπικές κοινότητες, της πυροπροστασίας και των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα όχι μόνο θα παραμείνουν αλλά και πιθανόν να ενταθούν, αφού δεν προκύπτουν παρεμβάσεις και μέτρα αντιμετώπισής τους.

(β) Σενάριο υιοθέτησης της πρότασης: Η υλοποίηση της πρότασης αναμένεται να βελτιώσει τις επιδόσεις για όλους τους διαχειριστικούς στόχους για τους οποίους παρεμβάσει, δηλαδή της βελτίωσης της κατάστασης διατήρησης της βιοποικιλότητας, της διαχείρισης επισκεπτών και της σύνδεσης με την τοπική κοινωνία. Προσφέρει στη μείωση των ατυχημάτων και της έγκαιρης επέμβασης των αρμοδίων αρχών προς όφελος της ανθρώπινης υγείας και της μείωσης του κινδύνου έκρηξης και επέκτασης πυρκαγιάς. Η εφαρμογή του περί Δασών Νόμου διασφαλίζει την προστασία και την αποτροπή αλλαγής χρήσης της γης υπό οποιαδήποτε μορφή εντός του Κρατικού Δάσους. Οποιαδήποτε διαφοροποίηση αυτής της προϋπόθεσης σε σχέση με τα ιδιωτικά τεμάχια εκτός του Κρατικού Δάσους θα πρέπει να επαναξιολογηθεί στα πλαίσια εκπόνησης και περιβαλλοντικής έγκρισης των τοπικών σχεδίων.

(γ) Σενάριο απόλυτης προστασίας: Το σενάριο απόλυτης προστασίας προϋποθέτει τον περιορισμό της ανθρώπινης παρουσίας και δραστηριότητας στο ελάχιστο ώστε να διασφαλίζεται η ανεμπόδιστη λειτουργία των φυσικών διαδικασιών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την κήρυξη του ΕΔΠ Ακάμα σε Φυσικό Απόθεμα σύμφωνα με το Άρθρο 15 του

περί Δασών Νόμου. Προϋποθέτει αποκοπή δρόμων, απαγόρευση κυνηγιού, πρόσβασης επισκεπτών και πιθανόν της βόσκησης εκτός αν και ο βαθμός που απαιτείται για οικολογικούς σκοπούς. Σε αυτή την περίπτωση θα μειωθούν οι πιέσεις προς τη βιοποικιλότητα, όμως θα παραμείνει το υφιστάμενο οδικό δίκτυο για σκοπούς διαχείρισης, για την αναπόφευκτη πρόσβαση πολλών επαγγελματιών ιδιοκτητών γης στα εγκλωβισμένα τεμάχια και πυροπροστασίας. Παραμένει ο κίνδυνος οδικών ατυχημάτων και έκρηξης πυρκαγιών και το ζήτημα της έγκαιρης πρόσβασης πυροσβεστικών δυνάμεων. Συνεπώς το οδικό δίκτυο θα χρήζει βελτίωσης, σε μικρότερο όμως βαθμό. Τέλος το σενάριο απόλυτης προστασίας δεν απαιτεί διασύνδεση με τις τοπικές κοινότητες και πιθανόν να μην είναι κοινωνικά και οικονομικά αποδεκτό και δίκαιο από τις τοπικές κοινωνίες. Υπάρχει εκτίμηση για βελτίωση επίδοσης στις περιβαλλοντικές παραμέτρους βιοποικιλότητας, χλωρίδας, πανίδας, ύδατα, έδαφος, αέρας, τοπία και κλιματικές αλλαγές και αρνητική επίδραση στον πληθυσμό, στα υλικά περιουσιακά στοιχεία, στην πολιτιστική κληρονομιά και στην ανθρώπινη υγεία.

3. Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης σύμφωνα με τη ΣΜΠΕ

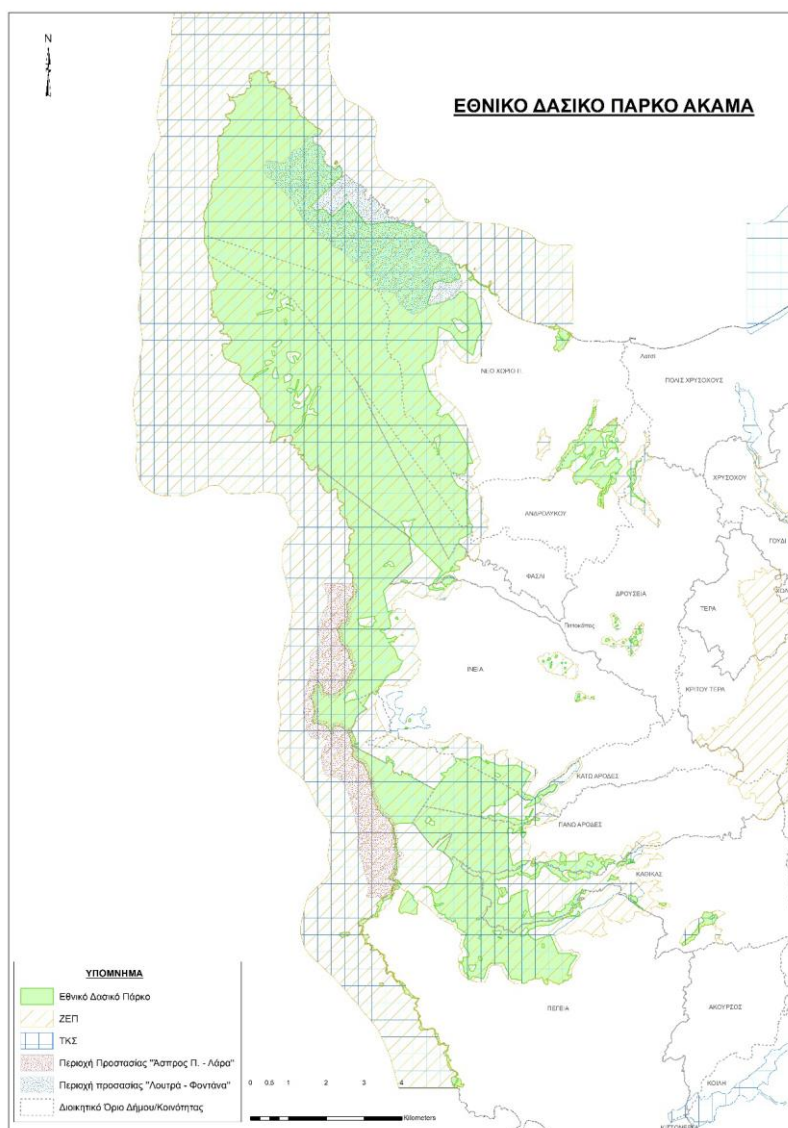
Το Εθνικό Δασικό Πάρκο (ΕΔΠ) Ακάμα (ΧΑΡΤΗΣ 1) είναι αποκλειστικά Κρατικό Δάσος συνολικής έκτασης 7.662 εκταρίων και αποτελείται από τα παλαιά Κρατικά Δάση Ακάμα, Μελέτη και Πυκνής και άλλη χαλίτικη γη, που κηρύχθηκε το 2016 σε Κρατικό Δάσος. Το καθεστώς προστασίας του Κρατικού Δάσους σε ΕΔΠ θεσπίστηκε σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 80462, ημερ. 21/3/2016, κανονιστική πράξη 187/2016, και ημερομηνία κήρυξης 17/6/2016. Αρμόδια Αρχή για τη διαχείριση του Κρατικού Δάσους του ΕΔΠ Ακάμα είναι σύμφωνα με τον περί Δασών Νόμο, το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Η Χερσόνησος του Ακάμα περιλαμβάνει σημαντικά οικολογικά, τοπιολογικά, πολιτιστικά, ιστορικά και οικονομικά στοιχεία. Φιλοξενεί αξιοσημείωτη ποικιλομορφία παρθένων και φυσικών τοπίων, τα οποία αποτελούνται από μεγάλη ποικιλία και εναλλαγή ειδών βλάστησης και άγριας πανίδας, γεωλογίας, τοπογραφίας, ακτών και παραλιών. Η Χερσόνησος χαρακτηρίζεται από μια συμπυκνωμένη εναλλαγή πολλών γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών, όπως οροπέδια, μικρές πεδιάδες και χείμαρρους, στενές βαθιές κοιλάδες, σπηλιές, σημαντικά φαράγγια, αμμουδερές και βραχώδεις παραλίες σε εκπληκτικά τοπία, θαλάσσιες σπηλιές και νησίδες. Από οικολογικής άποψης, η Χερσόνησος είναι μια ιδιαίτερα σημαντική περιοχή, καθώς φιλοξενεί σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας που θεωρούνται στοιχεία μοναδικής βιοποικιλότητας. Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της περιοχής είναι ότι περιλαμβάνει σημαντικές παραλίες ωτοκίας για τις πράσινες χελώνες και τις χελώνες Καρέτα Καρέτα.

Η Χερσόνησος Ακάμα συμπεριλήφθηκε στο Δίκτυο Natura 2000 το 2011, τόσο ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) (CY4000010), για τη φιλοξενία σημαντικών οικοτόπων του Παραρτήματος I και σημαντικών ειδών του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, όσο και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) (CY4000023), για τη φιλοξενία ειδών πτηνοπανίδας που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και άλλων σημαντικών ειδών μεταναστευτικών πτηνών. Τα Σχέδια Διαχείρισης έχουν εκπονηθεί και για τις δύο προστατευόμενες περιοχές. Η περιοχή του Ακάμα, που εμπίπτει στο Δίκτυο Natura 2000

καλύπτει μια συνολική έκταση (ΤΚΣ και ΖΕΠ) 17.914 εκτάρια, εκ των οποίων το 44% αφορά σε θαλάσσιο τμήμα και το 56% σε χερσαίο κομμάτι. Οι στόχοι ανάδειξης των περιοχών είναι:

- Ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος (ΤΚΣ) για λόγους αναψυχής (φαράγγι Άβακα, ακρωτήριο, λουτρά Αφροδίτης, ζώνες χελωνών, αγροδασικό τοπίο)
- Ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς (ΖΕΠ, ΤΚΣ)
- Ανάδειξη ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και παραδοσιακών δραστηριοτήτων (ΤΚΣ)
- Ανάδειξη περιοχής και μέτρα βιώσιμης ανάπτυξης (ΖΕΠ) – περιβαλλοντική ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, διατήρηση ειδών και οικοτόπων χαρακτηρισμού.

ΧΑΡΤΗΣ 1: Περιοχή Μελέτης ΣΑΑ ΕΔΠ Ακάμα

Το 1989, η παράκτια περιοχή Λάρας-Τοξεύτρας ανακηρύχτηκε ως Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή και περιλαμβάνει σημαντικά ενδιαιτήματα ωτοκίας της πράσινης χελώνας. Η περιοχή Λάρας - Τοξεύτρας χαρακτηρίστηκε το 2013 επίσης ως Ειδικά Προστατευόμενη Περιοχή Μεσογειακής Σημασίας της Σύμβασης της Βαρκελώνης μέσω της Απόφασης UNEP 2013. IG 21/5 (κατάλογος SPAMI του UNEP) και ως Βιογενετικό Απόθεμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το πολεοδομικό καθεστώς της περιοχής απορρέει από τη Δήλωση Πολιτικής για την Ύπαιθρο, ενώ στην παρούσα φάση βρίσκεται υπό εξέλιξη η εκπόνηση του νέου Τοπικού Σχεδίου για τη Χερσόνησο του Ακάμα και το Τοπικό Σχέδιο Δήμου Πέγειας.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφασή του (Αρ. 80.462 και ημερ. 21/3/2016), κήρυξε το σύνολο της κρατικής γης και των κρατικών δασών (Δάσος Ακάμα, το Δάσος Πέγειας και το Δάσος Μελέτη), που βρίσκονται εντός των ορίων της περιοχής Natura 2000 Ακάμα ως Εθνικό Δασικό Πάρκο Ακάμα, συνολικής έκτασης 7.762 εκταρίων. Το ΕΔΠ Ακάμα εμπίπτει εντός των διοικητικών ορίων των κοινοτήτων Κάθηκα, Πάνω Αρόδων, Κάτω Αρόδων, Ίνειας, Δρούσιας, Ανδρολύκου, Φασλίου και Νέου Χωριού και του Δήμου Πέγειας.

Επίσης υπάρχουν υφιστάμενες κτηνοτροφικές μονάδες μεγάλο λατομείο στην περιοχή Ανδρολύκου, και αρκετές τουριστικές μονάδες σε διάφορες αποστάσεις και μερικές που εφάπτονται. Εντός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 υπάρχουν παράνομες κτηνοτροφικές μονάδες, αναψυκτήρια και άλλες δραστηριότητες, οι οποίες ασκούν πίεση στα είδη και τους οικότοπους.

3.1. Υποδομές

Το Τμήμα Δασών δημιούργησε, συντηρεί και βελτιώνει διάφορες υποδομές εντός του ΕΔΠ Ακάμα για σκοπούς διαχείρισης και προστασίας. Οι κυριότερες υφιστάμενες υποδομές του ΕΔΠ Ακάμα θεωρούνται το δασικό οδικό δίκτυο, οι υποδομές για πυροπροστασία (πυροφυλάκιο, υδατοδεξαμενές κλπ) και οι υποδομές δασικής αναψυχής και αποτελούνται από:

(α) Σημεία Εισόδου: οι επισκέπτες και οι χρήστες μπορούν να έχουν πρόσβαση στο ΕΔΠ Ακάμα μέσω 5 κύριων σημείων πρόσβασης:

- Λουτρά της Αφροδίτης (Νέο Χωριό)
- Εκδρομικός χώρος Σμιγιές - Άγιος Μηνάς (Νέο Χωριό)
- Δρόμος από το χωριό Δρούσια
- Δρόμος από το χωριό Ίνεια
- Άσπρος Ποταμός (Πέγεια)

Υπάρχουν πολλά άλλα σημεία εισόδου στο ΕΔΠ, τα οποία είναι προσβάσιμα κυρίως με οχήματα τετρακίνησης και χρησιμοποιούνται κυρίως από ντόπιους, κυνηγούς και χρήστες μοτοσυκλετών / τετράτροχων.

(β) Οδικό δίκτυο: Υπάρχει εκτεταμένο οδικό δίκτυο στο ΕΔΠ Ακάμα, ως αποτέλεσμα της δημιουργίας δρόμων που χρησιμοποιούνται για διάφορους σκοπούς π.χ. για την προστασία από δασικές πυρκαγιές, από ντόπιους, από χρήστες ενοικιαζόμενων μοτοσυκλετών/ τετράτροχων και από κυνηγούς. Όλοι οι δρόμοι είναι χωματόδρομοι και οι περισσότεροι από αυτούς είναι προσβάσιμοι μόνο από οχήματα τετρακίνησης (4x4). Στη συντριπτική τους πλειοψηφία δρόμοι με στενή χωμάτινη επιφάνεια (πλάτους ~4-6 μέτρων), μεγάλες κατά μήκος κλίσεις και χωρίς τεχνικά έργα, οι οποίοι κατά περιόδους καθίστανται αδιάβατοι.

(γ) Δασικοί σταθμοί: ο Δασικός Σταθμός στο χωριό Δρούσια (εκτός των ορίων του ΕΔΠ) χρησιμεύει για την προστασία και τη διαχείριση του ΕΔΠ Ακάμα. Επιπλέον, στον εκδρομικό

χώρο Σμιγιές βρίσκεται το πυροφυλάκιο που καλύπτει την περιοχή του ΕΔΠ Ακάμα και χρησιμοποιείται κυρίως για ανίχνευση και προστασία από πυρκαγιές. Για εφοδιασμό των πυροσβεστικών οχημάτων με νερό έχουν κατασκευαστεί 8 υδατοδεξαμενές και τοποθετήθηκαν 8 υδροστόμια σε στρατηγικά σημεία εντός του ΕΔΠ Ακάμα. Τα 4 ελικοδρόμια εντός του ΕΔΠ Ακάμα δύναται να έχουν σημαντικό ρόλο κατά τη διάρκεια ενός επεισοδίου πυρκαγιάς.

(δ) Εγκαταστάσεις επισκεπτών:

- Πέντε υφιστάμενα μονοπάτια της φύσης (Αφροδίτη, Άδωνις, Σμιγιές, Πίσσουρος, Άβακας) συνολικού μήκους 26,7km.,
- Φαράγγια του Άβακα και του Πετράτη,
- Δύο εκδρομικοί χώροι: οι Σμιγιές κοντά στο Νέο Χωριό και το Δάσος Πυκνής κοντά στην Πέγεια,
- Εκκολαπτήριο θαλάσσιων χελωνών στο Βόρειο κόλπο Λάρας,
- Βοτανικός κήπος στο Βόρειο σημείο εισόδου του ΕΔΠ που φιλοξενεί σήμερα 120 είδη τοπικής χλωρίδας,
- Λουτρά της Αφροδίτης στο Βόρειο σημείο εισόδου του ΕΔΠ,
- Βάραθρο Ακάμα και Μεταλλείο Μαγνησίας,
- Παράκτιες σπηλιές της Πέγειας και το Χάλαβρον,
- Παραλίες όπως Νότιος και Βόρειος κόλπος Λάρας, η Τοξεύτρα, ο Άσπρος Ποταμός, η Φοντάνα Αμορόζα, η Χαμηλή (γνωστή ως Blue Lagoon), η παραλία του Γιοσίφη, το Τζιόνι, ο Μανώλης, κλπ.
- Νησάκια Άγιος Γεώργιος και Γερόνησος
- Περιοχές τουλίπας (*Tulipa akamasica*, *Tulipa cypria*),
- Δάση *Juniperus*, *Centaurea akamantis*,
- Αρχαίοι Τάφοι Μελέτη, παραλιακά λατομεία πέτρας, οι αρχαίες εκκλησίες Άγιος Γεώργιος, Άγιος Κόνωνα και Πύργος της Ρήγαινας

(ε) Δραστηριότητες στο ΕΔΠ του Ακάμα είναι πεζοπορία, ποδηλασία (ποδήλατα βουνού), πικνίκ, κατασκήνωση (επί του παρόντος παράνομη, μη οργανωμένη), σαφάρι (εκδρομές) με οχήματα 4x4, οδήγηση με ιδιωτικά αυτοκίνητα ή ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα/ μοτοσυκλέτες/ τετράτροχα, κολύμπι, πτηνοπαρατήρηση, κρουαζιέρες, κατάδυση, ερασιτεχνική αλιεία, κυνήγι, βόσκησις, δασοπονία, κ.λπ.

3.2. Βιοποικιλότητα και δίκτυο Natura 2000

Στη μεγαλύτερή της έκταση η περιοχή του ΕΔΠ Ακάμα καλύπτεται από δάση τραχείας πεύκης (*Pinus brutia*) και θαμνώνες αρκεύθου (*Juniperus phoenicea*), σχινιάς και αγριελιάς (*Pistacia lentiscus*, *Olea europaea*) και ασπάλαθου (*Genista fasselata*) καθώς και φρυγανώδη βλάστηση. Συνολικά, στην περιοχή απαντούν 25 χερσαίοι τύποι οικοτόπων (Παράρτημα I, 92/43/EEC), από τους οποίους οι 5 είναι οικότοποι προτεραιότητας. Στην περιοχή απαντούν γύρω στα 650 είδη και υποείδη ιθαγενών φυτών που αντιπροσωπεύουν το 40% της ιθαγενούς χλωρίδας του νησιού, 43 από αυτά είναι ενδημικά (30% των ενδημικών της Κύπρου) και δυο (*Centaurea akamantis*, *Tulipa akamasica*) περιορίζονται στη χερσόνησο του Ακάμα. Επίσης, η περιοχή φιλοξενεί 5 είδη της Οδηγίας των Οικοτόπων,

(Παραρτήματα II&IV, *Centaurea akamantis**, *Crepis pusilla*, *Ophrys kotschy**, *Phlomis cypria* ssp. *occidentalis*, *Tulipa cypria*) καθώς και 28 απειλούμενα είδη που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου. Δυο απειλούμενα φυτά περιορίζονται στον Ακάμα (*Arbutus unedo*, *Bellium minutum*) και μερικά έχουν μεγάλο μέρος του πληθυσμού τους στη χερσόνησο (*Alyssum akamasicum*, *Euphorbia thompsonii*, *Taraxacum aphrogenes*).

Το ΕΔΠ Ακάμα και κατ' επέκταση η ευρύτερη περιοχή της χερσονήσου, αποτελεί επίσης ένα από τους κύριους μεταναστευτικούς διαδρόμους της Κύπρου με μεγάλη σημασία για πολλά είδη πουλιών. Τα μεταναστευτικά είδη που έχουν καταγραφεί μέχρι σήμερα και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Οδηγίας 2009/147/EK ανέρχονται στα 53 ενώ άλλα 99 μεταναστευτικά είδη που βρίσκονται εκτός του εν λόγω παραρτήματος έχουν επίσης καταγραφεί ως επισκέπτες της περιοχής. Επιπρόσθετα άλλα 15 είδη πουλιών του Παραρτήματος I κατατάσσονται στους μόνιμους κατοίκους.

Σε ότι αφορά τα θηλαστικά και τα αμφίβια, σημαντικότερη αναφορά είναι η παρουσία τουλάχιστον 15 ειδών νυχτερίδων στην περιοχή, η παρουσία της Μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*) και η παρουσία των θαλάσσιων χελώνων (*Caretta caretta* και *Chelonia mydas*) οι οποίες ωτοκοούν κυρίως στις παραλίες της Λάρας και Τοξεύτρας. Η περιοχή «Λάρας - Τοξεύτρας» έχει κηρυχθεί από το 1989 ως Προστατευόμενη Περιοχή με βάση τον περί Αλιείας Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς και συμβάλλει σημαντικά στο καθεστώς διατήρησης των δύο αυτών ειδών χελώνων. Έχει επίσης περιληφθεί το 2013 στον Κατάλογο των Ειδικά Προστατευόμενων Περιοχών Μεσογειακής Σημασίας, SPAMIs, στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου για τις Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές και Βιοποικιλότητας της Μεσογείου.

Τα πιο χαρακτηριστικά και γνωστά φυσικά τοπία του ΕΔΠ Ακάμα περιλαμβάνει αμμώδεις παραλίες (π.χ. Λάρα, Τοξεύτρα), φαράγγια (φαράγγι του Άβακα, φαράγγι Πετράτη), θαλάσσιες σπηλιές, βραχώδεις σχηματισμοί (Δρούσια και Ίνεια), Δάση (*Juniperus phoenicea*, *Pinus brutia*), βόρεια ακτογραμμή, Μαυροκόλυμπος – Λουτρά της Αφροδίτης, φυσικά τοπία, γεωργική γη, βόσκηση και άλλες μικρής κλίμακας δραστηριότητες, αρχαιολογικοί χώροι (οικισμοί της χαλκολιθικής, ελληνιστικής, ρωμαϊκής, παλαιοχριστιανικής και μεσαιωνικής εποχής, νησάκι «Γερονήσος», αρχαία πόλη στο χώρο «Άγιος Γεώργιος», αρχαίοι λαξευτοί τάφοι), παλαιό λατομείο «Μαγνησίας», αρχαία πέτρινα λατομεία στον χώρο του Μαντούλη.

3.3. Παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον

Τουλάχιστον εννέα (9) παραλίες αποτελούν πόλο έλξης για κολύμβηση ή και διέλευση και αγκυροβόληση μικρών σκαφών, στις περιοχές και περιόδους όπου αυτό επιτρέπεται σύμφωνα και με τον περί Αλιείας Νόμο και Κανονισμούς. Η περιοχή Φοντάνα Αμορόζα και Blue Lagoon έχουν υψηλή πίεση από αγκυροβολημένα μεγάλα εκδρομικά σκάφη αλλά και πάρα πολλά μικρά σκάφη αναψυχής.

4. Δίκτυο Natura 2000 και Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ)

Το Τμήμα Δασών εκπόνησε το Σχέδιο Αειφόρου Ανάπτυξης του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα, όπου στα πλαίσια της εξέτασης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

του σχεδίου, κατατέθηκε Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, αφού η προτεινόμενη περιοχή του σχεδίου εμπίπτει στις περιοχές (ΤΚΣ) «Χερσόνησος Ακάμα» (CY4000010) και (ΖΕΠ) «Ζώνη Ειδικής Προστασίας Χερσόνησος Ακάμα» (CY4000023) από τις πρόνοιες του.

Βάσει του περί Προστασίας και Διαχείρισης της φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου [Ν. 153(Ι)/2003], υποβλήθηκε και αξιολογήθηκε η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ) μέσα από τη διαδικασία δέουσας εκτίμησης της κατασκευής και λειτουργίας του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα. Αντικείμενο της Μελέτης ΕΟΑ είναι η αξιολόγηση επιπτώσεων στα είδη και τους οικοτόπους χαρακτηρισμού από την κατασκευή & λειτουργία κόμβων (14) και από τη βελτίωση οδικού δικτύου.

Η Μελέτη ΕΟΑ κατατέθηκε στις 22/1/2021 μαζί με συμπληρωματικά σχόλια από το Τμήμα Δασών. Η Ad-Hoc επιτροπή εξέτασε το θέμα σε συνεδρία της στις 4/3/2021 όπου και αποφασίστηκε η εκπόνηση συμπληρωματικής μελέτης για να καλυφθούν οι ερωτήσεις και τα σχόλια της Επιτροπής. Η συμπληρωματική μελέτη κατατέθηκε στις 7/4/2021 και εξετάστηκε στις 22/4/2021. Στην συνέχεια η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να αποστείλει οποιεσδήποτε εκκρεμούσες ερωτήσεις είχαν οι οποίες απαντήθηκαν από το Τμήμα Δασών με έγγραφο τους στις 29/4/2021. Μετά από το έγγραφο του Τμήματος Δασών κατατέθηκαν οι τελικές απόψεις της Επιτροπής. Η Έκθεση για τη Μελέτη ΕΟΑ εκδόθηκε από την Περιβαλλοντική Αρχή στις 18/6/2021.

5. Επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΣΜΠΕ

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων από την υλοποίηση του ΕΔΠ Ακάμα στις υπό εξέταση περιβαλλοντικές παραμέτρους κατέδειξε ότι οι επιπτώσεις στο περιβάλλον θα είναι θετικές. Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η θετική διαφοροποίηση στο μέγεθος βελτίωσης της διατήρησης και ανάδειξης της βιοποικιλότητας και των προσφερόμενων ωφελειών προς τον πληθυσμό, σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση. Σημαντική θεωρείται επίσης η βελτίωση στην ανθρώπινη υγεία εφόσον με τον κατάλληλο χειρισμό του οδικού δικτύου, η προσδοκία είναι πως θα ελαχιστοποιηθούν τα τροχαία ατυχήματα, οι τραυματισμοί και οι απώλειες ζωής. Θετικές επιπτώσεις εκτιμώνται για την προσπάθεια αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σε συνάρτηση με τον μειωμένο κίνδυνο έκρηξης και επέκτασης πυρκαγιών και την απελευθέρωση άνθρακα. Αναλυτικά οι επιπτώσεις είναι οι ακόλουθες:

Βιοποικιλότητα και Natura 2000

5.1. Μη διακοπή σε κανένα σημείο της ακεραιότητας της περιοχής Natura 2000, δεδομένου ότι η έκταση του ΕΔΠ Ακάμα υπό καθεστώς προστασίας δεν διαφοροποιείται. Οι επισκέπτες θα ακολουθούν συγκεκριμένους κανόνες συμπεριφοράς προς όφελος της βιοποικιλότητας.

5.2. Για τους κόμβους έχουν καθοριστεί τεμάχια συνολικής έκτασης 6ha εντός των οποίων έχουν καταγραφεί φυσικοί οικότοποι που το ποσοστό τους υπολογίζεται στο 0.045% της συνολικής έκτασης τους εντός του Natura 2000. Εντός αυτών των τεμαχίων θα δημιουργηθούν οι εγκαταστάσεις που θα καταλαμβάνουν συνολική έκταση 1.15ha περίπου, συμπεριλαμβανομένου των χώρων στάθμευσης, και θεωρείται αμελητέα ως προς την απώλεια οικοτόπων και ειδών (έκταση του ΕΔΠ Ακάμα 7662 εκτάρια). Οι φυσικοί οικότοποι

που παρατηρούνται εντός των τεμαχίων των κόμβων δεν θα επηρεαστούν σε μεγάλο βαθμό διότι για τις εγκαταστάσεις έχουν επιλεγθεί κατά το δυνατό θέσεις με απουσία σημαντικής βλάστησης. Η έκταση που θα καταλαμβάνουν οι νέοι χώροι στάθμευσης και οι κόμβοι αντισταθμίζεται με την επαναφορά της έκτασης των χώρων που σταθμεύουν με την υφιστάμενη κατάσταση τα οχήματα. Η έκταση αυτή θα αφιερωθεί στην αποκατάσταση της βλάστησης.

Τύπος Οικοτόπου	Κωδικός Οικοτόπου	Έκταση Οικοτόπου εντός τεμαχίων κόμβων (ha)	Έκταση Οικοτόπου εντός Ν2Κ (ha)	Ποσοστό Οικοτόπου εντός Ν2Κ που θα επηρεαστεί (%)
Δενδρώδεις θαμνώνες με <i>Juniperus phoenicea</i>	5212	3.2311	2,822.1	0.11
Δενδρώδεις θαμνώνες με <i>Juniperus phoenicea</i> με Φρύγανα της Ανατολικής Μεσογείου	5212+5420	0.5894	1,243.9	0.05
Δενδρώδεις θαμνώνες με <i>Juniperus phoenicea</i> και ξηροφυτικοί λειμώνες με αγρωστώδη και μονοετή	5212+8220*	0.1129	322.3	0.04
Δενδρώδεις θαμνώνες με <i>Juniperus phoenicea</i> και Δάση Τραχείας πεύκης	5212+9540	0.0115	1,444.2	0.00
Δάση Κυπαρίσσου και Δάση Τραχείας πεύκης	9290+9540	0.0188	4.1	0.46
Φρύγανα της Ανατολικής Μεσογείου και Θερμομεσογειακοί και προστεπτικοί θαμνώνες	5420+5330	0.3571	101.4	0.35
Φρύγανα της Ανατολικής Μεσογείου	5420	0.5837	653.9	0.09
Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση αγγειοσπέρμων	1240	0.0287	145.4	0.02
Μονοετείς Κοινότητες των θινών με <i>Brachypodietalia</i> και Λόχμες με αοράτους σε αμμοθίνες	2240+2250	0.0152	1.4	1.09
Γυμνές αμμώδεις ακτές	CY05	0.0095	13.9	0.07
Λόχμες με αοράτους σε αμμοθίνες	2250	0.0508	13.9	0.36
Δάση Τραχείας πεύκης	9540	0.1999	4,912.2	0.004
Παραποτάμιοι Θαμνώνες (<i>Nerio-Tamaricoetea</i>) και Αείφυλλοι σκληρόφυλλοι θαμνώνες (<i>Ceratanio-Rhamnion</i>)	92D0+9320	0.0472	1.3	3.66
ΟΛΙΚΑ		5.2558	11,680.1	0.045

Πίνακας: Έκταση Οικοτόπου εντός τεμαχίων των κόμβων

5.3. Ανάλογα με το υλικό επίστρωσης των δρόμων θα μειωθεί η έκταση της επηρεαζόμενης βλάστησης και ο βαθμός όχλησης πανίδας κατά 464 εκτάρια περίπου τουλάχιστον εντός του ΕΔΠ και 110 εκτάρια εκτός του ΕΔΠ. Επιπρόσθετα, υπάρχει πιθανότητα αύξησης θανατώσεων κυρίως για ερπετά, δεδομένου ότι προκρίνεται στερεό υπόστρωμα για το δρόμο Άσπρος – Λάρα 6Km και μπετόν σημειακά σε αργάκια και μεγάλες κλίσεις όχι πάνω από 4Km συνολικά.

5.4. Αριθμός οχημάτων που διέρχεται μέσω δασικών χωματόδρομων προκαλεί σημαντικές επιπτώσεις σε παρακείμενους οικοτόπους λόγω απουσίας οργανωμένων χώρων στάθμευσης και της σκόνης που δημιουργείται και επικάθεται στη βλάστηση. Η βλάστηση που επηρεάζεται αποτελείται κυρίως από τους οικοτόπους 5212 (δενδρώδεις θαμνώνες με *Juniperus phoenicea*), 9320 (Δάση με *Olea* και *Ceratania*), 9540 (Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου) και άλλη χαμηλή βλάστηση.

5.5. Ελεγχόμενη επισκεψιμότητα σε παραλίες ωτοκίας των ειδών θαλάσσιας χελώνας και γενικότερα άλλες δραστηριότητες αναψυχής.

5.6. Ρύπανση και διατάραξη του θαλάσσιου περιβάλλοντος από εκτεταμένη αγκυροβόληση θαλάσσιων σκαφών στην περιοχή της Fontana Amoroza και νησί της Χαμηλής (Blue Lagoon).

Ανθρώπινη υγεία

5.7. Η εκτίμηση είναι ότι θα υπάρξει θετική επίδραση σε όλον τον ενδιαφερόμενο πληθυσμό (επισκέπτες και τοπικό πληθυσμό) και τα ζητήματα ασφάλειας θα είναι θετικά κατά τις περιόδους που παρουσιάζονται τα κυρίως προβλήματα, δηλαδή τις περιόδους αιχμής.

5.8. Η πιθανότητα επιπτώσεων στον πληθυσμό και ανθρώπινη υγεία μειώνεται με τη μείωση του κινδύνου έκρηξης πυρκαγιάς. Η βελτίωση των χαρακτηριστικών βατότητας του οδικού δικτύου εντός και μέχρι τη ζώνη των 2Km θα μειώσει σημαντικά το χρόνο διαφυγής επισκεπτών σε περίπτωση πυρκαγιάς.

5.9. Βελτίωση στις συνθήκες υγείας αποτελεί και η μείωση των μικροσωματιδίων στην ατμόσφαιρα από την παραγωγή σκόνης λόγω της βελτίωσης του οδικού δικτύου και της διαχείρισης διακίνησης επισκεπτών. Η διαφύλαξη δημόσιας υγείας και η ποιότητα ζωής του πληθυσμού βελτιώνεται.

Έδαφος

5.10. Μόνιμη επίπτωση σφράγισης του εδάφους από την κατάληψη της περιοχής σε μικρές εκτάσεις που θα καταληφθούν από τις κατασκευές (ανατρέψιμες) στους 14 Κόμβους Υποδομών Διαχείρισης και το κατάστρωμα υφιστάμενων δρόμων. Η αποκοπή προσβάσεων θα αποφέρει αποκατάσταση σε θέσεις που σήμερα καταπατούνται από οχήματα.

5.11. Πιθανή σφράγιση εδάφους στο εμβαδόν που αφορά το κατάστρωμα υφιστάμενου δρόμου, αναλόγως της εισήγησης της μελέτης οδοποιίας. έκτασης 29 εκταρίων περίπου. Πιθανόν κάποια τμήματα των δρόμων να τύχουν διαπλάτυνσης σε μήκος που δεν θα ξεπεράσει τα 3000 μέτρα σε όλους τους δρόμους με μέση αύξηση πλάτους περίπου μισό μέτρο, δηλαδή επηρεάζονται μερικά δεκάρια (~5daa).

5.12. Δύναται να καλυφθεί με υποδομές συνολική έκταση εδάφους ~1.15 εκταρίων. Η επίπτωση από την κατάληψη εδάφους για σκοπούς δημιουργίας των εγκαταστάσεων θεωρείται μικρή σε σχέση με τη συνολική έκταση του ΕΔΠ Ακάμα και με την έκταση που θα προστατευτεί από την καταπάτηση με τροχοφόρα λόγω της οργάνωσης της στάθμευσης και διακίνησης των επισκεπτών. Σημειώνεται ότι οι κατασκευές σε αρκετές περιπτώσεις θα είναι υπερυψωμένες και στους χώρους στάθμευσης γίνεται πρόβλεψη για μείωση αν όχι εξάλειψη του φαινομένου συμπίεσης.

5.13. Αύξηση στον αριθμό, τη συχνότητα και την ένταση των δασικών πυρκαγιών, λόγω της κλιματικής αλλαγής, οι οποίες καταστρέφουν τη βλάστηση, τη βιοποικιλότητα, τη λειτουργία των οικοσυστημάτων και τις υποδομές, προκαλεί διάβρωση του εδάφους, επιβαρύνει τον ατμοσφαιρικό αέρα με σωματίδια και επηρεάζει το μικροκλίμα.

5.14. Βελτίωση του βαθμού διάβρωσης στο τμήμα του οδικού δικτύου που θα βελτιωθεί και στο τμήμα που θα περιοριστεί η διακίνηση οχημάτων.

Τοπίο

5.15. Διατήρηση της αισθητικής αξίας του τοπίου κυρίως με την παρεμπόδιση δημιουργίας εκατοντάδων αυθαίρετων προσβάσεων με τροχοφόρα που διακόπτουν τη συνέχεια της βλάστησης και επομένως του τοπίου, με τις κατασκευές θα εντάσσονται αρμονικά σε αυτό.

Αέριοι ρύποι και σκόνη

5.16. Πιθανή ρύπανση από καυσαέρια, σκουπίδια και διαρροές καυσίμων κατά την κατασκευαστική φάση, τα οποία μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τόσο τους οικότοπους όσο και τα είδη. Η επίπτωση θα είναι προσωρινή και με την σωστή ενημέρωση των εργαζομένων, επίβλεψη και με τις σωστές πρόνοιες η επίπτωση μπορεί να αποφευχθεί.

5.17. Αύξηση στις συγκεντρώσεις αέριων ρύπων από την κίνηση των οχημάτων στον οδικό δίκτυο από τη λειτουργία του έργου, με την έκθεση του πληθυσμού να είναι αμελητέα ειδικά αν ληφθεί υπόψη η κατάρτιση κανόνων λειτουργίας του Πάρκου, η προώθηση μη χρήσης ιδιωτικών οχημάτων και γενικά ο έλεγχος διακίνησης επισκεπτών.

5.18. Εκπομπή ρύπων από τις ανθρώπινες πηγές (καύση διαφόρων καυσίμων και αποτέφρωση αποβλήτων) και τις δασικές πυρκαγιές.

5.19. Μείωση της παραγόμενης σκόνης από τη λειτουργία του ΕΔΠ Ακάμα μέχρι 88% από την υφιστάμενη κατάσταση, ιδιαίτερα στον δρόμο Άσπρου – Λάρας – Τζιόνι όπου το οδόστρωμα θα είναι σκληρό, στον δρόμο προς Φοντάνα στον οποίο δεν θα επιτρέπεται η πρόσβαση αυτοκινήτων και στους άλλους δρόμους που δεν θα επιτρέπεται η πρόσβαση σε ιδιωτικά οχήματα.

5.20. Πρόκληση σκόνης από τις χωματουργικές εργασίες που επικάθεται σε μέρη των φυτών και όργανα (π.χ. φύλλα, στόματα) που είναι σημαντικά για τις φυσιολογικές λειτουργίες τους (διαπνοή, φωτοσύνθεση, αναπνοή) και μειώνει την ευρωστία τους, σταδιακά δε πιθανότατα να οδηγήσει στην υποβάθμιση της βλάστησης. Επηρεάζεται δυσμενώς η πανίδα που τρέφεται με πόες ή μέρη των φυτών και οι επικονιαστές. Η επίπτωση αυτή θα είναι προσωρινή και αναστρέψιμη.

Θόρυβος

5.21. Αναμένεται εκπομπή θορύβου από τις εργασίες και τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή των κόμβων και την αναβάθμιση του οδικού δικτύου. Από το θόρυβο δύναται να επηρεαστούν είδη πανίδας της περιοχής τα οποία θα απομακρυνθούν από την περιοχή. Η επίπτωση αυτή αναμένεται να είναι προσωρινή και αναστρέψιμη.

5.22. Ικανοποιητικά επίπεδα θορύβου από τη λειτουργία του ΕΔΠ Ακάμα αφού αναμένεται ότι όλα τα οχήματα θα κυκλοφορούν με χαμηλή ταχύτητα πάνω σε καθορισμένες και συντηρημένες διαδρομές και θα σταθμεύουν σε οργανωμένους χώρους.

5.23. Δημιουργία χώρων προς εξυπηρέτηση των επισκεπτών της περιοχής, οι οποίες δύνανται να αποτελούν εστίες φωτορύπανσης, ηχορύπανσης και αισθητικής επιβάρυνσης του τοπίου.

5.24. Λόγω του θορύβου και των κραδασμών / δονήσεων που προκαλούν τα οχήματα, παρενοχλείται γενικά η παρόδια πανίδα.

Έδαφος

5.25. Μόνιμη επίπτωση σφράγισης του εδάφους από την κατάληψη της περιοχής σε μικρές εκτάσεις που θα καταληφθούν από τις κατασκευές (ανατρέψιμες) στους 14 Κόμβους Υποδομών Διαχείρισης και το κατάστρωμα υφιστάμενων δρόμων. Η αποκοπή προσβάσεων θα αποφέρει αποκατάσταση σε θέσεις που σήμερα καταπατούνται από οχήματα.

5.26. Αύξηση στον αριθμό, τη συχνότητα και την ένταση των δασικών πυρκαγιών, λόγω της κλιματικής αλλαγής, οι οποίες καταστρέφουν τη βλάστηση, τη βιοποικιλότητα, τη λειτουργία των οικοσυστημάτων και τις υποδομές, προκαλεί διάβρωση του εδάφους, επιβαρύνει τον ατμοσφαιρικό αέρα με σωματίδια και επηρεάζει το μικροκλίμα.

4. Μέτρα μείωσης των επιπτώσεων στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΣΜΠΕ

Οι βασικές πρόνοιες, έργα και παρεμβάσεις που προνοεί η πρόταση αποτελούν υλοποίηση των εισηγήσεων και προτάσεων για μέτρα διατήρησης, προστασίας και διαχείρισης των Διαχειριστικών Σχεδίων για την περιοχή Natura 2000 «Χερσόνησος Ακάμα» που ετοιμάστηκαν προς εφαρμογή των Οδηγιών για τους Οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ) και της Διατήρησης των Άγριων Πτηνών (2009/147/ΕΚ) και μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί μέρος της ιεραρχίας τους. Η αξιολόγηση των ενδεχόμενων επιπτώσεων από την υλοποίηση της πρότασης του ΣΑΑ ΕΔΠ ΑΚΑΜΑ κατέδειξε ότι αυτό εξυπηρετεί κυρίως περιβαλλοντικούς στόχους με έμφαση, ως Εθνικό Δασικό Πάρκο, στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, στον οικοτουρισμό και στην έμμεση ανάπτυξη των παραδασόβιων κοινοτήτων. Συνεπώς, προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα μετριασμού:

- Οι δρόμοι που θα βελτιωθούν, απλά να ικανοποιούν τις ελάχιστες προδιαγραφές οδικής ασφάλειας και να συνδράμουν στην έγκαιρη ανταπόκριση των αρμοδίων αρχών μετά από περιστατικό ατυχήματος.
- Εφαρμογή Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και έλεγχος οδικής ασφάλειας με εστίαση στην προστασία οικοτόπων, ειδών και ανθρώπινης υγείας
- Τα τοπικά σχέδια να καθορίσουν την πολεοδομική ζώνη του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα (της έκτασης του Κρατικού Δάσους) σε πολεοδομική ζώνη προστασίας, συμβατή με το καθεστώς προστασίας ενός Εθνικού Δασικού Πάρκου σύμφωνα με τον περί Δασών Νόμο.
- Κατά την εκπόνηση των τοπικών σχεδίων θα πρέπει να συσχετιστούν η προστασία του ΕΔΠ και της ευρύτερης περιοχής Natura 2000 με αντίστοιχες πολεοδομικές πολιτικές και δράσεις.
- Αυστηρή εφαρμογή του περί Δασών Νόμου για την πρόληψη και αποτροπή παρανομιών.

- Έκδοση και αυστηρή εφαρμογή Κανόνων για τη λειτουργία του Εθνικού Δασικού Πάρκου σύμφωνα με τον περί Δασών Νόμο.
- Επαρκής στελέχωση του Πάρκου με καταρτισμένο προσωπικό.
- Προώθηση χρήσης των μέσων μεταφοράς του πάρκου και μη μηχανοκίνητων μεταφορών (πεζοπορία και ποδηλασία) εντός του Πάρκου.
- Πρόληψη της πιθανότητας επιπτώσεων στη χλωρίδα και πανίδα από το οδικό δίκτυο σε επίπεδο σχεδιασμού έργου.

5. Πρόγραμμα Παρακολούθησης / Διαχείρισης σύμφωνα με τη ΣΜΠΕ

Το προτεινόμενο σύστημα παρακολούθησης περιλαμβάνει την παρακολούθηση παραμέτρων εστιάζοντας και δίνοντας μεγαλύτερη προσοχή σε περιπτώσεις που ενδέχεται να επηρεαστούν θετικά ή αρνητικά από την εφαρμογή του Σχεδίου, έτσι ώστε να μπορεί να διασφαλιστεί μια αξιόπιστη σχέση μεταξύ της συνολικής εφαρμογής των νέων προνοιών και της πιθανής σημαντικής επίπτωσης που παρακολουθείται/ ελέγχεται.

Το ίδιο το σχέδιο εισηγείται για το ΕΔΠ Ακάμα την προσέγγιση των Ελάχιστα Αποδεκτών Αλλαγών - Limits of Acceptable Change (LAC), μια χρήσιμη μεθοδολογία όταν υπάρχουν ανταγωνιστικές χρήσεις / στόχοι σε μια περιοχή και όπου μπορούν να γίνουν συμβιβασμοί. Η μεθοδολογία αυτή υποστηρίζεται από ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρακολούθησης με διάφορους δείκτες (οικονομικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς), στη βάση των οποίων λαμβάνονται και υποστηρίζονται οι αποφάσεις για την ανάγκη τροποποιήσεων. Κρίνεται ότι το προτεινόμενο σύστημα είναι επαρκές ως προς τον εντοπισμό των επιπτώσεων της λειτουργίας των προτεινόμενων υποδομών.

Η επίτευξη της «Ευνοϊκής Κατάστασης Διατήρησης» (FCS – Favourable Conservation Status) για όλα τα είδη και τους τύπους οικοτόπων Κοινοτικού Ενδιαφέροντος αποτελεί τον απώτερο σκοπό της Οδηγίας των Οικοτόπων και αποτελεί τον βασικό δείκτη παρακολούθησης για τις επιπτώσεις από την εφαρμογή του ΣΑΑ ΕΔΠ ΑΚΑΜΑ. Η επίτευξη της «Ευνοϊκής Κατάστασης Διατήρησης» περιγράφεται ως η κατάσταση στην οποία ένα είδος ή ένας τύπος οικοτόπου ευημερεί, τόσο ποιοτικά όσο και σε πληθυσμό ή έκταση, έχοντας καλές προοπτικές να συνεχίσει να ευημερεί και στο μέλλον.

Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της Κατάστασης Διατήρησης των ειδών και οικοτόπων στην περιοχή του Δικτύου Natura 2000 Χερσόνησος Ακάμα (CY4000010) έχει ως βάση τα πιο κάτω:

(α) Για τους τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος I της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ) χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες παράμετροι:

- Έκταση (area) και εύρος εξάπλωσης (range),
- Δομές και λειτουργίες του τύπου οικοτόπου (πληρότητα ειδικών δομικών και λειτουργικών στοιχείων του τύπου οικοτόπου),
- Τυπικά είδη (πληρότητα παρουσίας τυπικών ειδών οικοτόπου),
- Επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης).

(β) Για τα είδη (φυτών και ζώων) των Παραρτημάτων II, IV και V, χρησιμοποιούνται οι παράμετροι:

- Εύρος εξάπλωσης (range),
- Πληθυσμός (population),
- Ενδιαίτημα/οικότοπος του είδους (habitat)
- Επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης).

Για άλλες πρόνοιες του Σχεδίου του ΕΔΠ Ακάμα προτείνονται οι ακόλουθοι δείκτες:

(γ) Γενικά:

- Τάσεις αύξησης ή πτώσης εκτάσεων οικοτόπων και ενδιαιτημάτων ειδών πανίδας - Ποιοτική αξιολόγηση Δομής και Λειτουργιών τους
- Αριθμός πυρκαγιών και καμένη έκταση
- Αριθμός δρομολογίων αποκομιδής απορριμμάτων

(δ) Βελτίωση υφιστάμενου οδικού δικτύου εντός ΕΔΠ

- Μήκος δρόμων που δεν χρησιμοποιούν τα ιδιωτικά αυτοκίνητα
- Μήκος οδικού δικτύου που βελτιώθηκε
- Ετήσιος αριθμός εξυπηρετούμενων οχημάτων
- Έκταση των κατασκευασμένων χώρων στάθμευσης
- Ετήσιος αριθμός σοβαρών ατυχημάτων

(ε) Δημιουργία υποδομών και κόμβων εξυπηρέτησης

- Ετήσιος αριθμός εξυπηρετούμενων επισκεπτών
- Σήμανση πολιτιστικών μνημείων
- Αριθμός θέσεων εισόδου που διαμορφώνονται

(στ) Διοίκηση, Κανονισμοί, Εφαρμογή Νομοθεσιών, Εποπτεία και Φύλαξη του Πάρκου

- Αριθμός τοποθετημένων πινακίδων υποδοχής, κατεύθυνσης και ερμηνείας περιβάλλοντος
- Ετήσιος αριθμός καταγγελιών
- Αριθμός προσωπικού της Διαχείρισης του ΕΔΠ Ακάμα
- Ετήσιος Αριθμός εκπαιδεύσεων προσωπικού της Διαχείρισης του ΕΔΠ Ακάμα

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή γνωμοδοτεί θετικά και ταυτόχρονα εισηγείται την εφαρμογή των όρων του **Παραρτήματος**. Πριν από τη λήψη απόφασης αναφορικά με το Σχέδιο, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τη ΣΜΠΕ, την Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, τις γνώμες που εκφράζονται από το κοινό και τις αρχές, τη γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

Ιωάννα Κωνσταντινίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.013.003
20 Σεπτεμβρίου 2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΣΜΠΕ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΑΚΑΜΑ

Γενικοί όροι

1.1. Υποβολή Μελετών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) ή Έκθεσης Πληροφοριών πριν τη χορήγηση πολεοδομικής άδειας για τα έργα που η κατηγορία τους εμπίπτει στο πρώτο ή δεύτερο παράρτημα τους περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους 2018 έως 2021.

1.2. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης, για χωροθέτηση ανάπτυξης όπου η προτεινόμενη ανάπτυξη δύναται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην περιοχή Natura 2000 να αξιολογείται κατά πόσον θα εκπονηθεί Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης. Επιπρόσθετα, να ισχύουν τα περιεχόμενα των εκάστοτε Διαταγμάτων Διατήρησης και Προστασίας της Φύσης, με βάση τον περί Προστασίας και Διαχείρισης της φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου [Ν. 153(Ι)/2003],

1.3. Όσον αφορά τη σχέση του ΕΔΠ Ακάμα και των περιοχών Δικτύου Natura 2000, και λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΕΔΠ Ακάμα δεν περιλαμβάνει την έκταση ολόκληρων των περιοχών του Δικτύου Natura 2000, είναι απαραίτητο όπως διασφαλιστεί ότι στα πλαίσια της λειτουργίας του ΕΔΠ Ακάμα θα εντοπίζονται έγκαιρα οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από έργα και δραστηριότητες σε όλη την έκταση των περιοχών προστασίας όπως περιγράφηκε πιο πάνω. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.4. Να εφαρμοστούν πρόνοιες για την Παράκτια Ζώνη, σύμφωνα με τις αρχές του Πρωτοκόλλου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών, όπως:

- Διασφάλιση διαδρομών για παροχή ελευθερίας πρόσβασης του κοινού στην παραλία.
- Σχεδιασμός χρήσεων και δραστηριοτήτων με τρόπο βιώσιμο και ολοκληρωμένο διατηρώντας τη φυσιογνωμία κάθε παράκτιας ενότητας και την προσβασιμότητα των ακτών.
- Προστασία και διαχείριση οικοσυστημάτων, φυσικών πόρων, πολιτιστικού πλούτου και τοπίων, διασφαλίζοντας την ακεραιότητα των συστημάτων αυτών.
- Αποφυγή/μείωση ρύπανσης και ανθρωπογενών πιέσεων, αναβάθμιση ποιότητας ζωής.
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της.
- Εφαρμογή των προνοιών του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου (Κεφ. 59) και του Πρωτοκόλλου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιων Ζωνών.

1.5. Κατά τη λειτουργία του ΕΔΠ Ακάμα, σε όλους τους κόμβους να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ) για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, ΡΜΔ, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός όπως κάδοι ανακύκλωσης κατά μήκος του έργου. Τα χωριστά διαλεγμένα

ανακυκλώσιμα, να περισυλλέγονται σε τακτά χρονικά διαστήματα από αδειοδοτημένους διαχειριστές.

14 Κόμβοι Υποδομών Διαχείρισης του ΕΔΠ Ακάμα:

1.6. Ο κόμβος 1 – Άσπρος Ποταμός:

- Να μετακινηθεί ο χώρος στάθμευσης που βρίσκεται δεξιά στην είσοδο του δρόμου, χωρητικότητας 74 αυτοκινήτων, σε άλλο σημείο σε μεγαλύτερη απόσταση από την είσοδο στον Ακάμα. Η περιοχή η οποία προτείνεται για χώρο στάθμευσης αποτελείται από πυκνή βλάστηση με αόρατους και σχοινιές καθώς επίσης και έντονο βραχώδες ανάγλυφο. Αποτελεί χαρακτηριστικό σημείο στην είσοδο του Ακάμα και τυχόν μετατροπή του σε χώρο στάθμευσης θα αλλάξει την φυσιογνωμία του χώρου.
- Να γίνει εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος, το οποίο θα λειτουργεί παράλληλα με τον παροχέα ηλεκτρικού ρεύματος ΑΗΚ, είτε μέσω της μεθόδου συμψηφισμού της ηλεκτρικής ενέργειας «net metering» είτε μέσω της αυτοκατανάλωσης «net billing».
- Να κατασκευαστεί στεγανή δεξαμενή για αποθήκευση των γκρίζων νερών με όλα τα εξαρτήματα για ασφαλή λειτουργία, προς ικανοποίηση των αναγκών του κόμβου.

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.7. Οι ακόλουθοι κόμβοι παραμένουν όπως περιγράφεται στην Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, ενώ ο κόμβος 11 –Τζίφι δεν θα γίνει:

- Κόμβος 2Α – Κάθηκας
- Κόμβος 2Β – Κάθηκας
- Κόμβος 3Α – Πάνω Αρόδες
- Κόμβος 3Β – Πάνω Αρόδες
- Κόμβος 4 – Άβακας
- Κόμβος 8 – Βόρειος Κόλπος Λάρας
- Κόμβος 12 – Σμιγιές
- Κόμβος 13 – Λουτρά Αφροδίτης
- Κόμβος 14 – Φοντάνα Αμορόζα

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.8. Ο κόμβος 5 – Σκαλί-Τοξεύτρας να μειωθεί το εμβαδόν της υποδομής (κίосκι ενημέρωσης και στάση λεωφορείου). Να συνδυαστεί η καλυμμένη στάση με το κίосκι ενημέρωσης (μια πλευρά στάση λεωφορείου η άλλη κίосκι ενημέρωσης). Η λύση αυτή μειώνει το εμβαδό σημαντικά από 64τ.μ., ίσως σε 14τ.μ. και οπωσδήποτε όχι πάνω από 20τ.μ. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.9. Ο κόμβος 6 – Λάρα-Ίνεια:

- Το κάλυμμα της στάσης του Park Shuttle να έχει το μικρότερο απαραίτητο εμβαδόν (να μειωθεί).
- Ο χώρος στάθμευσης να μετακινηθεί πιο πίσω σε καλλιεργήσιμη γη για να μην αφαιρεθούν αόρατοι.

- Μόνο και εφόσον έχει καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια μετακίνησής του και δεν εξευρεθεί λύση τότε δύναται να υποβληθεί στην ΣΕΔ πρόταση για χρήση του συγκεκριμένου χώρου όπως προτάθηκε. Στην πρόταση θα πρέπει να γίνει κάθε προσπάθεια για την ελάχιστη αποκοπή βλάστησης.

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.10. Ο κόμβος 7- Νότιος Κόλπος Λάρας:

- Η απόσταση του αναψυκτήριου από την ακτή να μην είναι μικρότερη από 100μ.
- Να μην συμπεριληφθεί στον σχεδιασμό το κατάστημα πώλησης προϊόντων.
- Να μη γίνει επέκταση του χώρου στο μέλλον λαμβάνοντας υπόψη την οικολογική σημασία της περιοχής.

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.11. Ο κόμβος 9 – Γερόνησος:

- Οι χώροι στάθμευσης να χωροθετηθούν πλησίον της παραλίας σε υφιστάμενα διάκενα της βλάστησης.
- Η δυναμικότητα να περιοριστεί στα 15 οχήματα και 1 ΑΜΕΑ
- Να κατασκευαστεί κατάλληλη βάση για καταδύσεις.
- Να μην δημιουργηθεί εναλλακτική πρόσβαση στην περιοχή.
- Να γίνει αποκοπή της πρόσβασης οχημάτων στην παραλία με φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους.

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.12. Ο κόμβος 10-Τζιόνι:

- Να μετατεθεί ο χώρος όλου του κόμβου σε τεμάχιο πιο πίσω από την ακτή όπου υπάρχουν διάκενα ή χώροι χωρίς βλάστηση.
- Δε θα υπάρχει σύνδεση με ΑΗΚ αλλά να χρησιμοποιηθεί γεννήτρια ή ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Να γίνουν χώροι στάθμευσης για 20 αυτοκίνητα και 2 ΑΜΕΑ.
- Να μειωθεί ο καλυμμένος χώρος με τραπέζια για 10 επισκέπτες.
- Να μειωθεί το κιόσκι ενημέρωσης από δωμάτιο όπως προτείνεται σε τοίχο που θα υπάρχουν στοιχεία ενημέρωσης από τις δύο του πλευρές.
- Να αφαιρεθεί η αποβάθρα.

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.13. Γενικοί όροι κατά το στάδιο κατασκευής των κόμβων

- Ο κύριος του έργου να έχει τα κατάλληλα πιστοποιητικά ώστε να διασφαλίζει την καλή διαχείριση (απόβλητα, ΑΕΚΚ, κ.α.) του έργου με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος.
- Η συντήρηση και η επιδιόρθωση οχημάτων να γίνεται εκτός του Πάρκου και των περιοχών του Δικτύου Natura 2000.
- Να υπάρχει συνεχής εποπτεία από έμπειρο μηχανικό και δασικό προσωπικό
- Όταν χρησιμοποιούνται εργαλεία από επισκέπτες που δύναται να δημιουργήσουν φωτιά να ενημερώνεται το Τμήμα Δασών.

- Οι υποδομές που μπορούν να συναρμολογηθούν εκ των προτέρων να συναρμολογούνται εκτός του Πάρκου και να μεταφέρονται μετά.
- Να υπάρχουν σχέδια δράσης για διαχείριση πιθανής ρύπανσης.
- Να γίνει εκπαίδευση του προσωπικού για τα μέτρα που να λαμβάνονται και τους κανόνες που να τηρούνται.
- Αυστηρή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων.
- Να γίνεται οριοθέτηση των οικοπέδων όπου θα γίνονται εργασίες και περιφραγή τους όπου είναι αναγκαίο.
- Σήμανση σημαντικών οικολογικών στοιχείων για να μην επηρεάζονται.
- Αποκατάσταση βλάστησης που αφαιρέθηκε σε γειτονικές περιοχές.
- Οι εργασίες αφαίρεσης βλάστησης να γίνουν κατά την περίοδο βλαστητικής ηρεμίας των ειδών.
- Η βλάστηση στα όρια των γηπέδων να κλαδεύονται ώστε να αποφεύγεται η αφαίρεση τους.
- Τα μηχανήματα και τα υλικά να αποθηκεύονται σε χώρους που δεν υπάρχει βλάστηση.
- Προγραμματισμός των χωματοουργικών εργασιών κατά τη χειμερινή περίοδο, για αποφυγή διασποράς της σκόνης στα είδη και οικοτόπους.
- Αποφυγή χωματοουργικών εργασιών σε μέρες με δυνατό αέρα και στεγνό έδαφος.
- Χρήση ηχοπετασμάτων γύρω από πηγές θορύβου.
- Χρήση κατά το δυνατόν νέων μηχανημάτων για αποφυγή θορύβου.
- Ταχεία εκτέλεση εργασιών που προκαλούν θόρυβο.

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.14. Γενικοί όροι κατά το στάδιο Λειτουργίας των κόμβων

- Όλοι οι παράκτιοι – κοντά στην ακτή Κόμβοι (Άσπρος Ποταμός, Λάρα-Ίνεια, Νότιος Κόλπος Λάρας, Βόρειος Κόλπος Λάρας, Γερόνησος, Τζιόνι και Φοντάνα Αμορόζα δεν θα λειτουργούν κατά τις νυχτερινές ώρες και θα τερματίζουν τη λειτουργία τους μια ώρα πριν τη δύση του ηλίου
- Δεν θα γίνει εγκατάσταση εξωτερικού ή εσωτερικού φωτισμού στα κιόσκια εκτός από τον κόμβο στα Λουτρά Αφροδίτης
- Η ηλεκτροδότηση να γίνεται από αυτόνομες πηγές ενέργειας (σε συνδυασμό με γεννήτριες ή φωτοβολταϊκά) εκτός από τους κόμβους του Ποταμού Άσπρου, και των Λουτρών της Αφροδίτης.
- Σε όλους τους κόμβους να εγκατασταθεί αυτόνομο σύστημα πυρανίχνευσης.
- Η υδροδότηση των κόμβων εκεί όπου προτείνεται να γίνεται μέσω μικρής υπόγειας δεξαμενής κρύου νερού και αντλίας πίεσης. Να γίνει αξιοποίηση υφιστάμενων δεξαμενών με νερό όπου αυτό είναι εφικτό. Το νερό θα είναι για αποκλειστική χρήση για την διαχείριση του Πάρκου και να προέρχεται μέσω του Κόμβου 1 – Άσπρος Ποταμός με τη χρήση πιεστικού.
- Οποιαδήποτε αλλαγή στους κόμβους και συγκεκριμένα στον σχεδιασμό τους ή στην λειτουργία τους θα πρέπει να υποβάλλονται από τον Διαχειριστή του Πάρκου στην Συμβουλευτική Επιτροπή και στην Επιστημονική Επιτροπή για έγκριση.

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.15. Να αποφεύγεται η ενιαία θεμελίωση και να επιλέγεται θεμελίωση με ανεξάρτητους οπλισμένους σκυροδέματος πασσάλους (piling foundation), η πλατφόρμα δαπέδου να είναι υπερυψωμένη και μην έρχεται σε επαφή με το υφιστάμενο φυσικό έδαφος. Συνεπώς η επιφάνεια που επιβαρύνεται να είναι αισθητά περιορισμένη, να επιτρέπει τη μερική ανάπτυξη βλάστησης κάτω από τους κόμβους και τη διέλευση ειδών πανίδας (π.χ. ερπετών).

1.16. Να ετοιμαστεί σχέδιο ενημέρωσης των γεωργών για μέτρα καταπολέμησης αγριόχορτων πέρα από τη χρήση ζιζανιοκτόνων και εντομοκτόνων, για αποφυγή αρνητικής επίπτωσης στη βιοποικιλότητα της περιοχής, και κυρίως στη πτηνοπανίδα που χρησιμοποιούν τις περιοχές αυτές ως χώρους τροφοληψίας.

1.17. Στον ενημερωτικό οδηγό επισκεπτών να καθοριστούν μέτρα για τη μείωση του παραγομένου θορύβου από εξοπλισμό (μουσική, κομπρεσόροι κτλ.) ώστε να μην διαταράσσεται η κοινή ησυχία, καθώς και οι τρόποι ελέγχου των μέτρων μείωσης των επιπέδων θορύβου.

1.18. Συστήνεται όπως στις νέες οικοδομές να υιοθετούνται οι αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού με σκοπό τη βέλτιστη ενεργειακή απόδοση της, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Υπηρεσίας Ενέργειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

1.19. Σε προσθήκες υφιστάμενων οικοδομών θα λαμβάνεται πρόνοια για την ενεργειακή αναβάθμιση των οικοδομών αυτών. Στις δύο αυτές περιπτώσεις η ενεργειακή απόδοση των οικοδομών να ικανοποιεί τα πρότυπα για οικοδομές σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης (Κατηγορία Ενεργειακής Απόδοσης Α).

1.20. Ενθάρρυνση για ψηλή ενεργειακή απόδοση των νέων κτιριακών εγκαταστάσεων για επίτευξη κτιρίων φιλικών της το περιβάλλον, με αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με χρήση συστημάτων σταθερού εξοπλισμού τύπου φωτοβολταϊκά στις οροφές.

1.21. Να εφαρμόζονται λύσεις μείωσης της κάλυψης του εδάφους κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δημόσιων υποδομών, σύμφωνα με της Κατευθυντήριες Γραμμές της Ε.Ε. “Guidelines on best practice to limit, mitigate or compensate soil sealing”.

1.22. Για σκοπούς ηλεκτροδότησης των αναψυκτήριων εντός του Ακάμα, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας να γίνεται με τη χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Βελτίωση κύριου οδικού δικτύου

1.23. Πριν τη λειτουργία του ΕΔΠ Ακάμα να γίνει πλήρης καθορισμός των διαδρομών που θα δικαιούνται οι επισκέπτες να διακινούνται συμπεριλαμβανομένων όλων των τύπων οχημάτων. Για να γίνεται σωστή χρήση των δρόμων να υπάρχει επαρκής και κατάλληλη ενημέρωση στις εισόδους του Πάρκου και συχνή σήμανση στους δρόμους. Οι δρόμοι, οι οποίοι θα απαγορεύονται, να έχουν σήμανση και να μην υπάρχει πρόσβαση από ιδιώτες χωρίς άδεια. Επίσης, να υπάρχει συνεχής επιτήρηση από τους παρκοφύλακες ώστε να γίνεται σωστή χρήση του δικτύου και τυχόν απόκλιση από το καθορισμένο οδικό δίκτυο θα αποτελεί παράπτωμα με τις σχετικές συνέπειες αποτρεπτικού προστίμου. Συγκεκριμένα για τους επισκέπτες με γουρούνες ή αγωνιστικές μοτοσυκλέτες, θα καθοριστούν συγκεκριμένες

διαδρομές στις οποίες να διακινούνται και τυχόν απόκλισή τους από αυτές θα αποτελεί παράπτωμα με τις σχετικές συνέπειες αποτρεπτικού προστίμου. Οι διαδρομές αυτές να καθοριστούν εντός τριών μηνών από την έκδοση της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης και να εγκριθούν από την Συμβουλευτική Επιτροπή Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.24. Όσον αφορά τους δρόμους εντός του ΕΔΠ Ακάμα και εντός των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Natura 2000 Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (CY4000010) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (CY4000023) Χερσόνησος Ακάμας, απαγορεύεται η κήρυξη οποιουδήποτε δρόμου σε δημόσιο. Όσον αφορά τους δρόμους στο μέρος το οποίο δεν ανήκει στο ΕΔΠ Ακάμα και είναι εκτός των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Natura 2000, είναι θέμα που αφορά το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και τον Έπαρχο Πάφου και να περιληφθούν σχετικές πρόνοιες έτσι ώστε να μην δοθούν δικαιώματα ανάπτυξης εκατέρωθεν των δρόμων. Σημειώνεται ότι ο όρος αυτός αφορά το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και τον Έπαρχο Πάφου. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.25. Δεν επιτρέπεται η ασφαλτόστρωση σε κανένα δρόμο εντός του Πάρκου. Τα υλικά οδοστρωσίας θα είναι θραυστά σκύρα με συγκεκριμένες προσμίξεις ώστε να περιορίζουν την παραγωγή σκόνης. Σε περιπτώσεις μεγάλης κλίσης όπου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν θραυστά σκύρα θα χρησιμοποιείται μπετόν ή πλακόστρωτο που θα εναρμονίζεται με τη φυσιογνωμία της περιοχής. Αν το μήκος του μπετόν είναι περισσότερο από 50 μ θα διακόπτεται από πλακόστρωτο. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.26. Ο δρόμος Ασπρος Ποταμός-Τοξεύτρα – Λάρα να διαμορφωθεί με την αφαίρεση από τον σχεδιασμό του έργου του ποδηλατοδρόμου από το Σκαλί μέχρι τον Κόμβο του Νότιου Κόλπου. Παραμένουν έτσι τα 5.50μ. του δρόμου σε όλο το μήκος του. Να τοποθετηθούν κατάλληλα εμπόδια περιβαλλοντικά φιλικά τα οποία να ρυθμίζουν την πρόσβαση των οχημάτων κατά μήκος της όδευσης και όπου θα υπάρχουν χώροι στάθμευσης, Στόχος είναι η αποκοπή των αυθαίρετων δρόμων και άλλων προσβάσεων, ώστε να προστατευτούν οι βραχώδεις ακτές και οι οικότοποι σε αυτές. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.27. Στον δρόμο Λάρα – Τζιόνι να τοποθετηθούν κατάλληλοι πάσσαλοι που να συνάδουν με το περιβάλλοντα χώρο, οι οποίοι να ρυθμίζουν την πρόσβαση των οχημάτων κατά μήκος της όδευσης και όπου θα υπάρχουν χώροι στάθμευσης. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.28. Για την πρόσβαση στον κόμβο παράδρομο Γερόνησου να χρησιμοποιείται ο υφιστάμενος δρόμος. Μόνο και εφόσον η διέλευση μέσω του υφιστάμενου δρόμου θα καταστεί αδύνατη ή κλείσει, τότε να διερευνηθεί η δυνατότητα δημιουργίας άλλης πρόσβασης. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.29. Οι δρόμοι Κυκλικός Λάρας, Ασπρος Ποταμός – Μούντικο, Τοξεύτρα – Άβακας – Λίπατη, Σμιγιές – Τζιφί, Άγιος Μηνάς – Σμιγιές, Κουδουνάς – Κουτσαγκάς – Σμιγιές παραμένουν όπως περιγράφονται στην Μελέτη Ειδικής Οικολογική Αξιολόγησης. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.30. Στον δρόμο Λουτρά – Φοντάνα Αμορόζα να υπάρχουν ανοίγματα στην αρχή και στο τέλος του στενού τμήματος εκεί όπου το πλάτος το επιτρέπει δηλαδή είναι μεγαλύτερο από 3,50 μέτρα. Ο δρόμος αυτός θα χρησιμοποιείται από:

- το προσωπικό του Τμήματος Δασών, Τμήματος Περιβάλλοντος, Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου,
- το προσωπικό άλλων δημόσιων υπηρεσιών αφού πρώτα ενημερώσουν το Τμήμα Δασών,
- το προσωπικό άλλων δημόσιων υπηρεσιών αφού πρώτα ενημερώσουν το Τμήμα Δασών,
- από τα park shuttle (οχήματα του πάρκου) τα οποία θα μεταφέρουν επισκέπτες,
- τους ιδιοκτήτες των εκτάσεων γης κατά μήκος του δρόμου αλλά και αυτών όπου η πρόσβαση στα τεμάχιά τους είναι από τον εν λόγω δρόμο,
- άλλους ιδιώτες που έχουν γραπτή άδεια από τον Διευθυντή του Τμήματος Δασών.

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.31. Γενικοί όροι κατά το στάδιο κατασκευής των δρόμων:

- Ο ανάδοχος φορέας να έχει τα κατάλληλα πιστοποιητικά ώστε να διασφαλίζει την καλή διαχείριση του έργου με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος.
- Η συντήρηση και η επιδιόρθωση οχημάτων να γίνεται εκτός του Πάρκου και των περιοχών του Δικτύου Natura 2000.
- Συνεχής εποπτεία από έμπειρο μηχανικό και δασικό προσωπικό
- Όταν χρησιμοποιούνται εργαλεία από επισκέπτες που δύναται να δημιουργήσουν φωτιά να ενημερώνεται το Τμήμα Δασών.
- Να γίνει οριοθέτηση του συνολικού πλάτους των δρόμων, εξέταση, και διενέργεια κλαδεύσεων όπου είναι δυνατόν από τον κύριο του έργου ώστε να μειωθεί στο ελάχιστο η αποψίλωση της βλάστησης.
- Απαγόρευση στάθμευσης μηχανημάτων ή αποθήκευσης υλικών έξω από το οδόστρωμα, το οποίο θα επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις κα κατόπιν αδείας.
- Δημιουργία περασμάτων για την πανίδα σε τμήματα που δεν υπάρχουν οχετοί και με μεγάλη κυκλοφορία.
- Καμία ποσότητα εκχωμάτων δεν θα απορρίπτεται πάνω σε αδιατάρακτο έδαφος. Θα αποθηκεύονται προσωρινά για χρήση ως υποθεμέλιο ή θα διατίθενται σύμφωνα με τη Νομοθεσία εκτός του Πάρκου.
- Τα υλικά οδοστρωσίας που θα μεταφέρονται θα είναι αυτά που θα χρησιμοποιούνται σε μία εργάσιμη μέρα. Δεν θα επιτρέπεται να αποθηκεύονται υλικά που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί μέσα στο Πάρκο, εκτός ίσως μικρές ποσότητες πάνω στο οδόστρωμα.
- Να υπάρχουν σχέδια δράσης για διαχείριση πιθανής ρύπανσης.
- Να γίνει εκπαίδευση του προσωπικού για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται και τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται.
- Αυστηρή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων.
- Σήμανση σημαντικών οικολογικών στοιχείων για να μην επηρεάζονται.
- Αποφυγή χωματοουργικών εργασιών σε μέρες με δυνατό αέρα και στεγνό έδαφος.

- Εκτέλεση εργασιών βελτίωσης έξω από την αναπαραγωγική περίοδο των αρπακτικών πτηνών σε τμήματα δρόμων που γειτνιάζουν με φωλιές.
- Χρήση ηχοπετασμάτων γύρω από πηγές θορύβου.
- Χρήση κατά το δυνατόν νέων μηχανημάτων για αποφυγή θορύβου.

Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

1.32. Η βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου να γίνει χωρίς αλλαγή στην όδευση, να αποφευχθούν μεγάλες παρεμβάσεις στο ανάγλυφο, να μη γίνει διαπλάτυνση εκτός όπου κρίνεται απαραίτητο, διατηρώντας πολύ χαμηλά πρότυπα πλάτους. Διαπλάτυνσεις να γίνουν κυρίως στο δρόμο Λουτρά – Φοντάνα σε μήκος κάτω από 300 μέτρα, και σε πολύ μικρά τμήματα (<100 μέτρων μήκος) στους δρόμους Σμιγιές – Τζιφί και Λίπατη – Άβακας. Όπου οι κλίσεις και το υπόστρωμα το επιτρέπουν να γίνει αναχλόαση / φύτευση όπως θα σχεδιαστεί και θα υλοποιηθεί από το Τμήμα Δασών.

1.33. Κατάργηση αρκετών αυθαίρετων δρόμων που έχουν δημιουργηθεί σταδιακά από την ανεξέλεγκτη διακίνηση, με ταυτόχρονη αποκατάσταση της φυσικής βλάστησης.

1.34. Τα ιδιωτικά οχήματα και τα οχήματα μεταφοράς επισκεπτών του Πάρκου να κυκλοφορούν μόνο στο καθορισμένο για αυτό το σκοπό οδικό δίκτυο και η πρόσβαση σε όλα τα άλλα υπάρχοντα τμήματα του δικτύου να αποθαρρυνθεί / αποτραπεί από τα ιδιωτικά οχήματα. Από τον όρο εξαιρούνται οι ιδιοκτήτες γης στους δρόμους πρόσβασης στις περιουσίες τους.

1.35. Υποδομές όπως αυλάκια ομβρίων υδάτων, τοίχοι προστασίας του οδοστρώματος, οχετοί, στηθαία ασφαλείας και γεφύρια να κατασκευαστούν όπου είναι εντελώς απαραίτητα, όπως σε τμήματα με ψηλά πρανή, σημεία που παρατηρούνται κατολισθήσεις βράχων, κ.α. Στα σημεία που θα απαιτηθούν υποδομές να επενδυθούν με τοπική πέτρα που θα ταιριάζει στο πέτρωμα της επί μέρους περιοχής (υπάρχει ποικιλία πετρωμάτων).

1.36. Στις διασταυρώσεις μικρών ρεμάτων με δρόμους όπου μπορεί να αποφευχθεί ο οχετός να κατασκευάζεται γέφυρα από τοπική πέτρα.

1.37. Η κίνηση στο καθορισμένο οδικό δίκτυο του Πάρκου να διέπεται από χαμηλό όριο ταχύτητας, όπως καθοριστεί σε συνεννόηση με τα αρμόδια τμήματα. Για αποφυγή της περιβαλλοντικής διατάραξης, να ακολουθηθεί η υφιστάμενη όδευση των δρόμων και οι υφιστάμενες κλίσεις εδάφους, ενώ η διαπλάτυνση των υφιστάμενων δρόμων να περιοριστεί σε μικρά τμήματα που θα εξυπηρετούν την απρόσκοπτη πρόσβαση πυροσβεστικών οχημάτων.

1.38. Να ενθαρρύνεται η χρήση ποδηλάτων και η πεζοπορία στο καθορισμένο οδικό δίκτυο του Πάρκου, με ποδηλατοστάτη / σημείο ενοικίασης ποδηλάτων.

1.39. Στην περιοχή της χερσονήσου της Λάρας να απαγορεύεται η διακίνηση με μηχανοκίνητα ιδιωτικά οχήματα και να επιτρέπεται μόνο για οχήματα του Πάρκου, ποδηλάτες και πεζούς.

1.40. Οι δρόμοι πρόσβασης προς το ΕΔΠ Ακάμα από τις τοπικές Κοινότητες, συνολικού μήκους 27Km να συσχετιστούν και να εξεταστούν σε λεπτομέρεια στο υπό εκπόνηση Τοπικό Σχέδιο Ακάμα.

1.41. Οι διαδρομές σύνδεσης εξωτερικού λεωφορείου από τις Κοινότητες προς και από το ΕΔΠ Ακάμα να μελετηθούν και να καθοριστούν πριν από τη λειτουργία του. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται περαιτέρω η προώθηση της ενσωμάτωσης των τοπικών κοινοτήτων και η μείωση της μετακίνησης με ιδιωτικά οχήματα εντός αυτού.

1.42. Να ρυθμιστεί η είσοδος και έξοδος επισκεπτών από τη θάλασσα προς το ΕΔΠ Ακάμα, ώστε να συμβαδίζει με το προτεινόμενο καθεστώς ρύθμισης της εσωτερικής μετακίνησης εντός του ΕΔΠ Ακάμα.

1.43. Εξέταση του ενδεχόμενου χρήσης οχημάτων με εναλλακτικά καύσιμα (ηλεκτρικά όχημα – Shuttles) για τη μείωση των ατμοσφαιρικών ρύπων και του θορύβου.

Κυνήγι

1.44. Να γίνεται ετήσια παρακολούθηση της περιοχής του ΕΔΠ από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας για τον αριθμό επισκέψεων και χρήση της περιοχής από τους κυνηγούς. Οι σχετικές αναφορές να περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Παρακολούθησης. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

Πολιτική Τιμολόγηση για Είσοδο/Χρήση του Πάρκου

1.45. Η τιμολόγηση της εισόδου να είναι διαφοροποιημένη ανάλογα με τον τύπο οχήματος που θα εισέρχεται έτσι ώστε να λειτουργεί θετικά ως προς τα μέσα τα οποία επιφέρουν τις λιγότερες επιπτώσεις κατά την χρήση τους πχ. Όχημα Πάρκου (Shuttle vehicle) ή ποδήλατα σε σχέση με Γουρούνες. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.46. Η τιμολόγηση της εισόδου να αναθεωρείται και να προσαρμόζεται σε τακτική βάση και ανάλογα με την κατάσταση διατήρησης των αντικειμένων προστασίας, ως εργαλείο διαχείρισης της περιοχής, στη βάση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των αντικειμένων προστασίας της περιοχής. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

Απομάκρυνση παράνομων καταλυμάτων και δρόμων / μονοπατιών

1.47. Στα όρια του ΕΔΠ Ακάμα και μέσα στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 υπάρχουν παράνομα καταλύματα τα οποία να απομακρυνθούν. Οι ενέργειες για την απομάκρυνση έχουν τροχοδρομηθεί, όμως οι εν λόγω υποθέσεις δεν έχουν ακόμη εκδικαστεί. Είναι απαραίτητη η επίσπευση της αντιμετώπισης του θέματος γιατί στόχος είναι να αρθούν οι παρανομίες το συντομότερο δυνατόν, κι αν είναι δυνατό πριν τη λειτουργία του ΕΔΠ Ακάμα. Οι προσπάθειες πρέπει να καταβληθούν από το Τμήμα Δασών, το Τμήμα Περιβάλλοντος, το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών, καθώς και από το Υπουργείο Εσωτερικών και την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.48. Στην περιοχή του Ακάμα στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000, αλλά και στην περιοχή του ΕΔΠ ειδικότερα, παρατηρείται διαχρονικά η διάνοιξη νέων αυθαίρετων δρόμων και προσβάσεων που προκαλούν καταστροφή της βλάστησης και κατακερματισμό του τοπίου και των μικρο-ενδιαιτημάτων, συμπίεση του εδάφους και δημιουργία σκόνης. Οι αυθαίρετοι δρόμοι σήμερα στον Ακάμα υπερβαίνουν κατά πολύ τα 100 χλμ. Είναι σημαντικό το κλείσιμο αυτών των δρόμων και ιδιαίτερα αυτών που είναι δυτικά στην παράκτια ζώνη κατά μήκος του δρόμου Άσπρος Ποταμός –Τζιόνι. Οι αυθαίρετοι δρόμοι δυτικά της παράκτιας ζώνης κατά μήκος του δρόμου Άσπρος Ποταμός-Τζιόνι θα πρέπει να κλείσουν πριν από τη λειτουργία του ΕΔΠ Ακάμα. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

Αυξημένος Έλεγχος και Εποπτεία

1.49. Για την αποτελεσματική επόπτευση και έλεγχο απαιτείται ικανοποιητική στελέχωση και εκπαίδευση των φυλάκων του ΕΔΠ Ακάμα η οποία να ολοκληρωθεί πριν την έναρξη της λειτουργίας του. Επίσης, να διασφαλιστεί ικανοποιητικός αριθμός περιπολιών για την αποδοτική φύλαξη του πάρκου. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.50. Για τα πρώτα τρία (3) χρόνια λειτουργίας του πάρκου είναι απαραίτητη η συνεχής φύλαξη από παρκοφύλακες των δύο κύριων εισόδων στο πάρκο στον ποταμό Άσπρο και στα Λουτρά της Αφροδίτης κατά τη διάρκεια των ωρών λειτουργίας του πάρκου. Νυχτερινές περιπολίες είναι αναγκαίες για την παρεμπόδιση ανεπιθύμητων δραστηριοτήτων. Αποτροπή επισκέψεων κατά τη διάρκεια της νύχτας. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

Αποτελεσματικό νομοθετικό πλαίσιο

1.51. Να συνταχθούν ειδικοί κανονισμοί για το ΕΔΠ Ακάμα στα πλαίσια του δασικού νόμου σύμφωνα με τη Δασική Νομοθεσία και τηρούμενων των διατάξεων των νομοθεσιών 152(Ι)/2003 και 153(Ι)/2003. Οι κανονισμοί θα πρέπει να διασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Διασφάλιση για την προστασία ευαίσθητων οικολογικά περιοχών του πάρκου, περιλαμβανομένων και των νησίδων
- Επιβολή αποτρεπτικών προστίμων σε περίπτωση ποδοπάτησης, ενόχλησης ή καταστροφής ειδών και οικοτόπων ή των ενδιαιτημάτων τους
- Να ρυθμίζουν τη διέλευση/παραμονή επισκεπτών στο ΕΔΠ
- Να ρυθμίζουν τη διαχείριση του ΕΔΠ
- Να προωθούν τη δημιουργία συνεργασιών
- Να ρυθμίζουν την εμπλοκή της τοπικής κοινωνίας

Για την ολιστική διαχείριση του Πάρκου να υπάρχει αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων φορέων. Θα τεθούν σε λειτουργία Μνημόνια Συνεργασίας τα οποία θα καλύπτουν την διαχείριση του Πάρκου με τις διάφορες πτυχές που περιλαμβάνουν προστασία οικοτόπων, εκπαίδευση και ενημέρωση, συνεργασία με τοπική κοινωνία κ.λπ. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

1.52. Μέχρι τον Φεβρουάριο 2022 να υποβληθεί από το Τμήμα Περιβάλλοντος στην Επε Προσχέδιο Διατάγματος με βάση το άρθρο (15) του Νόμου 153(Ι)/2003 για την περιοχή ΤΚΣ

«Χερσόνησος Ακάμα» έτσι ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία ολοκλήρωσής όχι αργότερα από Φεβρουάριο 2022. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

Σταδιακή δημιουργία υποδομών σε φάσεις και σχετικές προϋποθέσεις για την υλοποίηση της κάθε φάσης

1.53. Η υλοποίηση του Σχεδίου να γίνεται σε φάσεις ως εξής:

Φάση Α:

Δρόμοι

1. Άσπρος Ποταμός – Λάρα
2. Λουτρά Αφροδίτης – Φοντάνα Αμορόζα
3. Κυκλικός Λάρας
4. Τοξεύτρα – Άβακας
5. Τοπικά σε άλλους δρόμους όπου επείγει

Κόμβοι

1. Άσπρος Ποταμός
2. Κάθηκας Α
3. Κάθηκας Β
4. Πάνω Αρόδες Α
5. Πάνω Αρόδες Β
6. Άβακας
7. Σκαλί Τοξεύτρας
8. Λάρα – Ίνεια
9. Νότιος Κόλπος Λάρας
10. Βόρειος Κόλπος Λάρας
11. Λουτρά Αφροδίτης
12. Φοντάνα Αμορόζα
13. Τζιόνι
14. Σμιγιές

Φάση Β:

Δρόμοι

1. Λάρα – Τζιόνι
2. Κουδουνάς – Σμιγιές
3. Τζιφί – Σμιγιές
4. Άγιος Μηνάς – Σμιγιές
5. Μούντικο – Άσπρος Ποταμός
6. Λίπατη – Τοξεύτρα

Κόμβοι

1. Γερόνησος

Φάση Γ:

Δρόμοι

1. Τζιόνι – Ποσιέπασμα – Σμιγιές

Οι κόμβοι στις Σμιγιές, Λουτρά Αφροδίτης και στον Άβακα όπου υπάρχουν υφιστάμενες κατασκευές μπορούν να γίνουν στη Φάση Α. Για τη μετάβαση από τη Φάση Α στη Φάση Β να υποβληθεί Έκθεση στην οποία μέσα από τις παρακολουθήσεις όπως περιγράφηκαν πιο πάνω να αξιολογούνται οι επιπτώσεις στα είδη και στους οικοτόπους της περιοχής. Στην Έκθεση να περιλαμβάνονται στοιχεία για τον αριθμό επισκεπτών και δείκτες σύμφωνα με το Σχέδιο Παρακολούθησης. Η μετάβαση από τη μια Φάση σε άλλη υπόκειται στην έγκριση της Συμβουλευτικής Επιτροπής ΕΔΠ Ακάμα και Επιστημονικής Επιτροπής. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

Πρόγραμμα Παρακολούθησης

1.54. Να εκπονηθεί ολοκληρωμένο Σχέδιο Παρακολούθησης του οποίου οι δείκτες να αντιστοιχούν στους Στόχους Διαχείρισης του Πάρκου και των περιοχών του Δικτύου Natura 2000, καθώς και σε άλλες περιβαλλοντικές παραμέτρους, το οποίο να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

Περιβαλλοντική παράμετρος	Δείκτης παρακολούθησης
Βιοποικιλότητα, Χλωρίδα, Πανίδα	Αρ. επισκεπτών στο ΕΔΠ Ακάμα στο σύνολό του και ανά ημέρα του χρόνου
	Αρ. επισκεπτών ανά δρόμο ανά ημέρα του χρόνου
	Αρ. επισκεπτών ανά κόμβο και ανά ημέρα του χρόνου
	Αρ. επισκεπτών ανά μέσο διακίνησης (αυτοκίνητα, οχήματα πάρκου, λεωφορεία) και ανά ημέρα του χρόνου
	Αρ. απασχολούμενων επί της περιοχής του Σχεδίου
	Παρακολούθηση ειδών (ειδών κλειδιά), συμπεριλαμβανομένων και ενδημικών ή ειδών του Κόκκινου Βιβλίου, ανά κόμβο και σε ικανοποιητική απόσταση από κάθε κόμβο σε σημαντικά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια του χρόνου (ανάλογα με το είδος και /ή οικοτόπο).
	Παρακολούθηση ειδών (ειδών κλειδιά), συμπεριλαμβανομένων και ενδημικών ή ειδών του Κόκκινου Βιβλίου, εκατέρωθεν των δρόμων και σε ικανοποιητική απόσταση από κάθε κόμβο σε σημαντικά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια του χρόνου (ανάλογα με το είδος και /ή οικοτόπο).
	Άλλοι παράμετροι ή στοιχεία για τα οποία χρειάζεται στενή παρακολούθηση όπως καταπάτηση της βλάστησης γύρω από τους κόμβους, συμπίεση του εδάφους (ή / και από την μη καταπάτηση όπως στην περίπτωση του 6220).
Ανθρώπινη υγεία	Αριθμός παραπόνων για θόρυβο, ποιότητα αέρα και σκόνη ανά έτος
Έδαφος	Ποσοστό σφράγισης εδάφους από υποδομές / δρόμοι
Ύδατα	Μήκος υδατορευμάτων (Κm) που παρουσιάζουν υποβάθμιση ή επεμβάσεις ανά έτος
	Αρ. περιοχών όπου παρατηρήθηκαν πλημμύρες από

	υδατορέματα ανά έτος
Ατμόσφαιρα, Ενέργεια και Κλιματικές Αλλαγές	Συνεισφορά των ΑΠΕ στην ακαθάριστη κατανάλωση ενέργειας ανά έτος
	Αριθμός υποδομών που έχουν ενσωματώσει ΑΠΕ
Παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον	Μήκος (km) διάβρωσης των ακτών ανά έτος
Πολιτιστική / Αρχαιολογική / Αρχιτεκτονική Κληρονομιά	Αρ. επισκεπτών σε Ιστορικές Παραδοσιακές Οικοδομές και Αρχαία Μνημεία μέσω της παρακολούθησης ανά έτος

Υπεύθυνος για τον συντονισμό της ετοιμασίας και της υποβολής των Εκθέσεων θα είναι ο Διαχειριστής του ΕΔΠ Ακάμα, το Τμήμα Δασών.

Η παρακολούθηση θα γίνεται σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα. Οι Εκθέσεις θα είναι ετήσιες. Η πρώτη Έκθεση στην οποία θα είναι και η Έκθεση Βάση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί κατά το 2022. Πριν την έναρξη των εργασιών για κάθε κόμβο ή δρόμο να γίνεται Έκθεση Βάσης (Baseline).

Οι Εκθέσεις θα αξιολογούνται πρώτα από την ΣΕΔ και στη συνέχεια η τελική αξιολόγηση θα γίνεται από την Επιστημονική Επιτροπή σύμφωνα με τον Νόμο 153(Ι)/2003. Στην ΕΠΕ δύνανται να καλούνται και ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες για τα διάφορα θέματα που θα άπτονται της Έκθεσης.

Στην περίπτωση όπου παρουσιαστεί στις Εκθέσεις και μέσα από την χρήση δεικτών ότι υπάρχει αρνητική αλλαγή στην τάση κατάστασης διατήρησης των ειδών και οικοτόπων θα παίρνονται μέτρα άμεσα για την αντιμετώπιση της κατάστασης έτσι ώστε να εξαλειφθεί η αρνητική τάση. Τα μέτρα αυτά δύνανται να περιλαμβάνουν αύξηση της επόπτευσης μιας συγκεκριμένης περιοχής, τη ρύθμιση του συνολικού αριθμού επισκεπτών που εισέρχονται στο ΕΔΠ, τη χωρική ή χρονική ρύθμιση της επισκεψιμότητας του ΕΔΠ, κ.α., μέχρι και διακοπή οποιασδήποτε δραστηριότητας στο ΕΔΠ Ακάμα. **Όρος Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.**

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
20 Σεπτεμβρίου 2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Χάρτης του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα με το εγκεκριμένο οδικό δίκτυο και τους κόμβους

